

Paper

Financiële kengetallen zorginstellingen 2015

Willard van Ooij

Inhoud

Samenvatting 3

1. Inleiding 3

2. Benchmark 2015 4

2.1 Data en respons 4

2.2 Methode 5

2.3 Uitkomsten 6

3. Ontwikkelingen 2011-2015 16

3.1 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) 17

3.2 Weerstandsvermogen 20

3.3 Solvabiliteit 22

3.4 Current ratio 24

3.5 Omloopsnelheid kapitaal 26

4. Bedrijfskosten en personeelsomvang van Care-instellingen 28

4.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar 28

5. Conclusie 33

Lijst van begrippen en afkortingen 34

Bijlagen 37

Samenvatting

In dit rapport zijn de zorginstellingen op basis van de waarde van een groot aantal financiële kengetallen over het jaar 2015 ingedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. Door vergelijking van de waarden van een individuele zorginstelling met de grenswaarden behorende bij deze decielen kan de financiële positie van deze instelling afgezet worden tegen die van een groep van vergelijkbare instellingen (benchmark).

Tevens is een analyse gemaakt van de ontwikkeling van de rentabiliteit, het weerstandsvermogen, de solvabiliteit, de current ratio en de omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2011 tot en met 2015. Daarnaast is over deze periode de ontwikkeling van de kosten per arbeidsjaar van zorginstellingen in de Care berekend.

Trefwoorden: benchmark financiële kengetallen, zorginstellingen, ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, verpleging en verzorging, thuiszorg

1. Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële resultaten van individuele zorginstellingen, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) behoefte aan vergelijkingscijfers van de gehele zorgsector en diens deelsectoren, waarmee via een zogenaamde benchmark inzicht kan worden gegeven in de relatieve prestaties.

Het ministerie van VWS heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd de vergelijkingscijfers voor de benchmark te maken op basis van de jaarrekeningen van zorginstellingen over 2015 zoals het CBS dat al eerder heeft gedaan voor de verslagjaren 2009¹⁾, 2010²⁾, 2011³⁾, 2012⁴⁾, 2013⁵⁾ en 2014⁶⁾.

Aanvullend op de cijfers voor de benchmarkgroep is weergegeven hoe de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal zich ontwikkelen over de periode 2011 tot en met 2015 en is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van bedrijfskosten per arbeidsjaar in de care-sectoren.

¹⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/ACDC3AB-C006-48D2-8119-E0CD2511FC23/0/2010rapportanalysekengetallen09.pdf>

²⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/278A9949-027E-4B2C-AE84-686CE732D7F8/0/2012financiëlekengetallen Zorginstellingen2010.pdf>

³⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/3AB838FF-AD77-4293-9C57-8EA618F2E138/0/2012Financiëlekengetallen Zorginstellingen2011pub.pdf>

⁴⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/7A416253-E440-4A23-86B4-1BBB9E5C7675/0/2013financiëlekengetallen Zorginstellingen2012art.pdf>

⁵⁾ <https://www.cbs.nl/-/media/imported/documents/2015/21/financiële-kengetallen-zorginstellingen-2013-2015.pdf>

⁶⁾ <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2016/27/financiële-kengetallen-zorginstellingen-2014>

2. Benchmark 2015

2.1 Data en respons

Voor de berekening van de vergelijkingscijfers voor de benchmark en de analyse is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen 2015 zoals aangeleverd in de web-enquête DigiMV. Zorgconcerns die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden uit de Zvw of de Wlz (voorheen de AWBZ) moeten vanaf 2007 elk jaar verantwoording afleggen over de manier waarop zij hun geld besteden. Die verantwoording doen ze aan de hand van het 'Jaardocument Zorginstellingen', dat door het CIBG wordt verzameld. Het Jaardocument bestaat uit drie onderdelen: het 'Maatschappelijke verslag', kwantitatieve variabelen en een (model) jaarrekening.

Het CBS heeft geaggregeerde statistieken⁷⁾ over de jaren 2006 t/m 2015 samengesteld over zorginstellingen op basis van DigiMV-data. Waar nodig is de data door het CBS op basis van diverse controles gecorrigeerd en/of aangevuld. Zorginstellingen zonder DigiMV-opgave zijn in de statistiek verwerkt door ophoging van de beschikbare data op basis van wettelijk budget. De vergelijkingscijfers voor de benchmark zijn alleen gebaseerd op zorginstellingen waarvan (gecorrigeerde) DigiMV-data of data ontleend aan jaarrekeningen beschikbaar is.

Zorginstellingen worden in de DigiMV-data op concernniveau weergegeven. Naast de hoofdactiviteit van het concern worden ook alle nevenactiviteiten meegenomen in de statistische beschrijving. Dit betekent bijvoorbeeld dat een concern dat naast een ziekenhuis ook een klein verpleeghuis heeft, in zijn geheel op basis van hoofdactiviteit als ziekenhuis is getypeerd.

2.1.1 Dekking van de benchmark per sector, 2015

	Concerns	Bedrijfs- opbrengsten	Concerns in Benchmark	Bedrijfs- opbrengsten Benchmark
	aantal	miljoen euro	aantal	miljoen euro
Zorgsector totaal	916	57 511	906	57 330
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	95	26 868	93	26 726
Universitair medische centra	8	8 034	8	8 034
Algemene ziekenhuizen	64	17 410	63	17 310
Categoriale ziekenhuizen	23	1 424	22	1 382
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	821	30 643	813	30 604
Geestelijke gezondheidszorg	167	5 750	163	5 712
Gehandicaptenzorg	179	8 436	178	8 436
Verpleging en verzorging	314	16 457	313	15 185
Thuiszorg	161		159	1 271

Bron: CBS.

⁷⁾ <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=82796NED&D1=a&D2=a&D3=l&HD=150224-1326&HDR=G2,G1&STB=T>

In tabel 2.1.1 is een overzicht gegeven van het aantal concerns volgens de CBS-statistiek Zorginstellingen en het aantal concerns in de benchmark. Concerns zijn ten behoeve van de benchmark in de sector Thuiszorg geplaatst als meer dan 50% van het totale wettelijke budget van het concern bestaat uit wettelijk budget extramurale verpleging en verzorging.

In het totaal zijn gegevens van 906 zorginstellingen beschikbaar. Dat is 98,9 procent van de totale populatie die bestaat uit 916 instellingen. In termen van de bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de benchmark 99,7%. Dat wil zeggen dat enkele, vooral kleine concerns niet in de benchmark vertegenwoordigd zijn.

2.2 Methode

De vergelijkingscijfers voor de benchmark bestaan uit een set grenswaarden van de financiële kengetallen per sector. Hierbij zijn de waarden van de kengetallen van de zorginstellingen per sector gesorteerd van laag naar hoog en vervolgens opgedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. De grenswaarden zijn: het gemiddelde van de gehele sector en de hoogste waarden van het 1e, 2e, 8e en 9e deciel. Ter toelichting; de grenswaarde van het 8e deciel geeft de waarde aan waarbij 80% van de instellingen in de sector lager scoort en 20% van de instellingen hoger. Het gemiddelde betreft de ongewogen gemiddelde waarde van alle concerns in de sector waarbij elke individuele zorginstelling even zwaar meetelt. Financiële kengetallen op sectorniveau zijn gepubliceerd op CBS StatLine⁸⁾.

Bij de sectoren UMC en Categoriele ziekenhuizen kunnen niet alle decielscores worden weergegeven. Het CBS publiceert geen informatie die herleidbaar is tot individuele instellingen. Daarom is gekozen voor het publiceren van waarden die gebaseerd zijn op minstens vijf instellingen. Bij de UMC's heeft dit tot gevolg dat alleen het gemiddelde wordt weergegeven en van de categoriele ziekenhuizen alleen het gemiddelde en de 2e en 8e decielscore. In sommige gevallen kan een kengetal door bijvoorbeeld een klein eigen vermogen of door weinig personeel in loondienst, een extreem grote of kleine waarde aannemen. Deze waarden zijn niet in de tabellen meegenomen. De financiële kengetallen zijn gebaseerd op een benchmarkmodel van VWS (zie bijlage 1). De berekening is als volgt:

2.2.1 Berekening Kengetallen

Kengetal	Berekening
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)	Resultaat voor belastingen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Financiële baten en lasten	Financieel resultaat / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest en belastingen (EBIT)	Resultaat voor belasting – Financieel resultaat / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest, belastingen en afschrijvingen (EBITDA)	(Resultaat voor belasting – Financieel resultaat – Afschrijvingen op vaste activa) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Rendement op geïnvesteerd vermogen	Operationele marge x Omloopsnelheid kapitaal
Operationele marge	100% – (Operationele kosten + Afschrijvingen)
Operationele kosten	Kosten personeel in loondienst + Kosten personeel niet in loondienst + Overige kosten
Kosten personeel in loondienst	(Totaal arbeidskosten + Overige personeelskosten) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Kosten personeel niet in loondienst	Kosten uitzendkrachten en overige inleen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%

⁸⁾ <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=82802NED&D1=a&D2=a&D3=l&HD=150224-1414&HDR=G2,G1&STB=T>

2.2.1 Berekening Kengetallen (slot)

Kengetal	Berekening
Overige kosten	Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Hotelmatige kosten	Voeding- en hotelmatige kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Algemene kosten	Algemene kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Client- en bewonergebonden kosten	Client- en bewonergebonden kosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Onderhoud- en energiekosten	Onderhoud- en energiekosten / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Niet eerder genoemde kosten	(Huur en operationele leasing kapitaalgoederen + Andere bedrijfskosten) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Afschrijving	Afschrijvingen op vaste activa / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Omloopsnelheid kapitaal	Totale bedrijfsopbrengsten / Totaal activa
Vaste activa	(Immateriële vaste activa + Materiële vaste activa + Financiële vaste activa) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Vlottende activa	(Voorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Financieringstekort + Effecten + Liquide middelen) / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen / Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Solvabiliteit	Eigen vermogen / Totaal activa * 100%
Quickratio ¹⁾	(Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen) / Kortlopende schulden * 100%
Currentratio ¹⁾	(Voorraden + Onderhanden werk u.h.v. DBC's + Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen) / Kortlopende schulden * 100%
Rentabiliteit	Resultaat voor belastingen / Eigen vermogen * 100%

Bron: CBS.

¹⁾ Het financieringsoverschot of -tekort is buiten beschouwing gelaten vanwege achterstanden in de afwikkeling van deze posten door de zorgverzekeraars en de zorgkantoren.

2.3 Uitkomsten

2.3.1 Grenswaarden resultaten voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	2,5	2,1	2,6	1,6	3,2
1e deciel	-3,9	-1,0	x	0,2	x
2e deciel	-0,7	0,4	x	0,7	-1,8
8e deciel	6,2	3,0	x	2,8	4,3
9e deciel	10,9	4,6	x	3,4	x
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-1,2	-1,6	-1,4	-1,7	-1,4
1e deciel	-3,2	-2,8	x	-2,9	x
2e deciel	-2,1	-2,3	x	-2,4	-2,1
8e deciel	0,0	-0,8	x	-0,9	-0,5
9e deciel	0,2	-0,5	x	-0,6	x
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	3,7	3,7	4,1	3,3	4,6
1e deciel	-2,9	0,4	x	1,3	x
2e deciel	0,2	1,9	x	2,1	0,9
8e deciel	7,4	4,6	x	4,4	5,7
9e deciel	12,1	6,1	x	5,7	x
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	7,9	9,8	9,5	9,8	9,8
1e deciel	-0,5	6,5	x	7,3	x
2e deciel	2,4	7,5	x	7,9	5,9
8e deciel	12,7	11,3	x	11,4	10,7
9e deciel	16,5	12,5	x	12,6	x

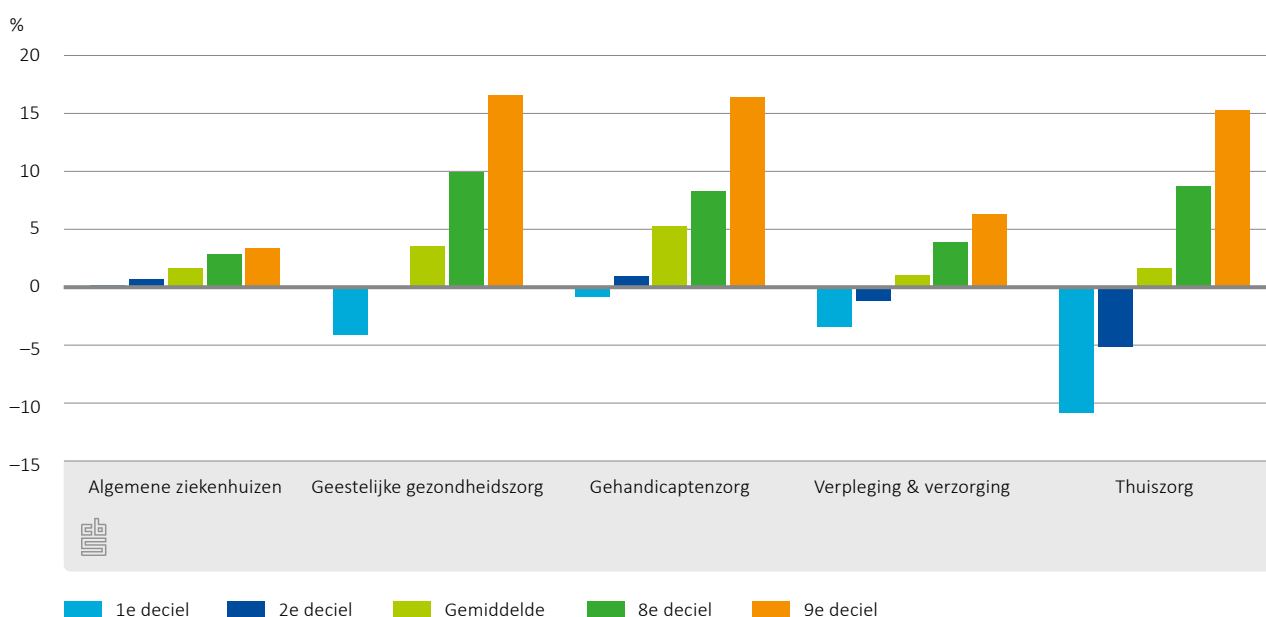
Bron: CBS.

2.3.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	2,6	3,5	5,3	1,0	1,6
1e deciel	-4,3	-4,1	-0,8	-3,4	-10,8
2e deciel	-0,8	0,0	0,9	-1,2	-5,1
8e deciel	6,9	9,9	8,3	3,9	8,7
9e deciel	11,4	16,6	16,4	6,3	15,3
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-1,1	-0,8	-0,9	-1,7	-0,6
1e deciel	-3,2	-2,5	-2,1	-4,1	-0,7
2e deciel	-2,0	-1,7	-1,5	-3,1	-0,3
8e deciel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
9e deciel	0,3	0,2	0,2	0,3	0,6
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	3,7	4,3	6,2	2,8	2,1
1e deciel	-3,1	-3,1	0,2	-2,5	-9,2
2e deciel	0,1	0,4	1,6	0,0	-4,7
8e deciel	7,9	10,6	8,5	6,4	10,0
9e deciel	12,9	17,0	17,6	7,9	15,8
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	7,7	7,0	10,8	8,3	3,6
1e deciel	-0,9	-1,5	2,4	1,1	-8,2
2e deciel	1,9	2,2	4,3	3,1	-3,5
8e deciel	13,2	13,0	13,5	13,4	11,5
9e deciel	17,2	19,3	21,7	16,2	17,1

Bron: CBS.

2.3.3 Spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (EBT), 2015

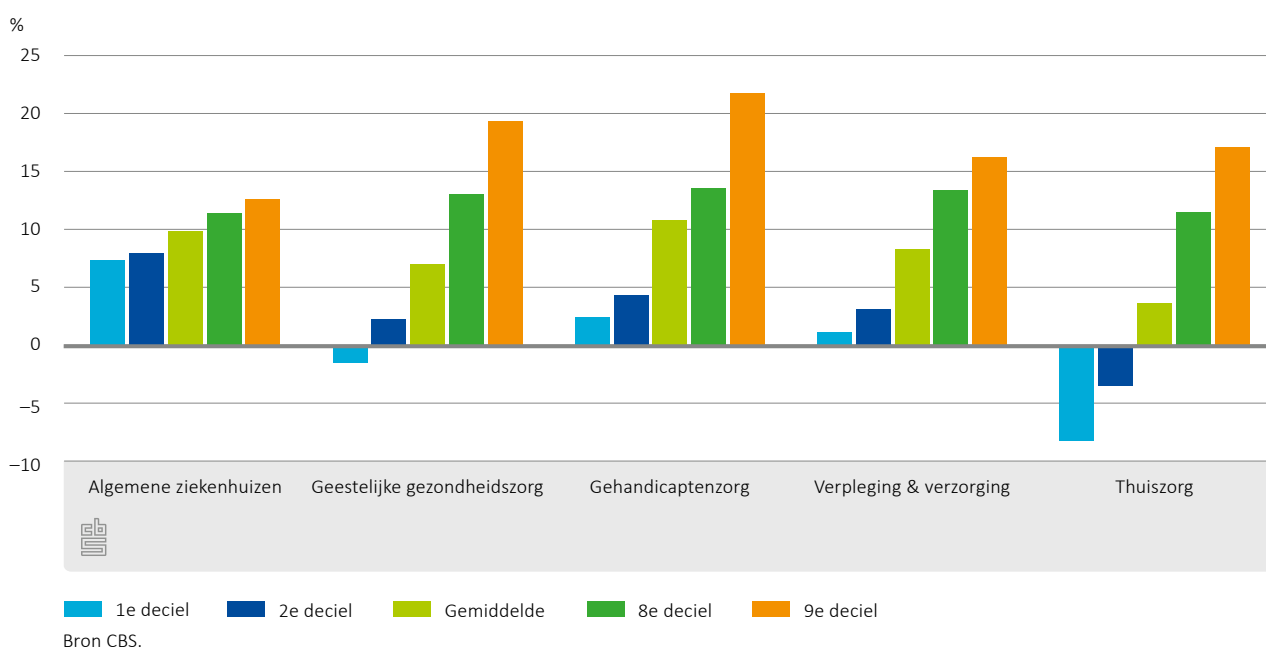

Bron CBS.

In figuur 2.3.3 is de spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering als percentage van de bedrijfsopbrengsten weergegeven. Opvallend is de grote spreiding in de thuiszorg. Vooral bij de algemene ziekenhuizen is het verschil in winstpercentage tussen de afzonderlijke instellingen veel kleiner. Risico's in winstfluctuaties lijken dan ook hoger voor thuiszorg-instellingen dan voor algemene ziekenhuizen.

De spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving als percentage van de bedrijfsopbrengsten laat eenzelfde beeld zien (figuur 2.3.4). Wel zijn de afschrijvingen en rentelasten verhoudingsgewijs hoog bij de algemene ziekenhuizen en de V&V-instellingen. De winst vóór interest, belasting en afschrijving is daar hoger dan het resultaat uit gewone bedrijfsvoering.

2.3.4 Spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA), 2015

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
Rendement op geïnvesteerd vermogen	%				
gemiddelde	5,7	4	4,3	3,8	4,5
1e deciel	-5,5	0,1	x	1,4	x
2e deciel	0,3	1,9	x	2,4	-0,2
8e deciel	11,4	5,3	x	5,3	5,3
9e deciel	22,4	6,4	x	5,7	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015 (vervolg)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Operationele marge					
gemiddelde	3,6	3,8	4,2	3,5	4,4
1e deciel	-3	0,1	x	1,3	x
2e deciel	0,2	1,8	x	2,1	-0,3
8e deciel	7,7	5,2	x	4,5	5,7
9e deciel	12,3	6,2	x	5,9	x
Operationele kosten					
gemiddelde	92,2	90,2	90,3	90,1	90,4
1e deciel	82,8	87,5	x	87,7	x
2e deciel	86,9	88,7	x	88,6	88,4
8e deciel	97,7	92,4	x	91,7	95,1
9e deciel	100,7	93,5	x	92,7	x
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	61,1	51,8	55,3	47,1	64,2
1e deciel	43,1	42,3	x	42,1	x
2e deciel	51,1	44	x	43,2	51,7
8e deciel	71,5	59,2	x	51,7	74,4
9e deciel	77,1	71,1	x	54,3	x
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	7,4	10,1	2,7	12,9	4,8
1e deciel	0	2,1	x	7	x
2e deciel	1,2	3,5	x	11,1	2
8e deciel	9,5	15,1	x	15,3	6,5
9e deciel	16	16,5	x	16,8	x
Overige kosten					
gemiddelde	23,7	28,3	32,3	30,2	21,3
1e deciel	11,2	17,2	x	26,8	x
2e deciel	16,1	26,4	x	27,8	13,8
8e deciel	29,6	32	x	31,4	28,3
9e deciel	34,8	34,8	x	34,8	x
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	3,8	2,9	1,9	3,2	2,5
1e deciel	0	1,6	x	2	x
2e deciel	0	2	x	2,2	1,1
8e deciel	6,4	3,2	x	3,2	3,9
9e deciel	7,3	3,7	x	3,6	x
Algemene kosten					
gemiddelde	8	6	6,4	5,3	7,6
1e deciel	3,7	3,9	x	3,8	x
2e deciel	4,4	4,6	x	4,5	5,5
8e deciel	10,1	6,6	x	6,2	7,8
9e deciel	14,5	7,4	x	6,6	x
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	4,4	16	19,8	18,8	6,4
1e deciel	0	1,9	x	15	x
2e deciel	0	5,3	x	17	1,1
8e deciel	4,1	21	x	21,2	10
9e deciel	15,3	23,6	x	23,6	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015 (slot)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie- instellingen
	%				
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3	2	2,7	1,9	2,2
1e deciel	0	1,3	x	1,3	x
2e deciel	0,3	1,5	x	1,5	0,8
8e deciel	4,2	2,7	x	2,4	3,4
9e deciel	5,2	3,2	x	2,7	x
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,7	1,4	1,6	0,9	2,6
1e deciel	0	0,2	x	0,1	x
2e deciel	0,6	0,3	x	0,2	0,7
8e deciel	8	1,9	x	1,1	3,1
9e deciel	11	3,4	x	2,8	x
Afschrijving					
gemiddelde	4,2	6	5,5	6,4	5,2
1e deciel	0,2	4,2	x	4,8	x
2e deciel	0,8	4,9	x	5,3	3,6
8e deciel	6,5	7,4	x	7,5	6,4
9e deciel	7,9	7,9	x	8,1	x
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	190,4	110,1	103	113,6	102,5
1e deciel	70,9	77,7	x	81,8	x
2e deciel	88,7	89,7	x	92,6	76,2
8e deciel	267,6	128,3	x	130,1	119,8
9e deciel	380,2	145,2	x	146,9	x
Vaste activa					
gemiddelde	47,9	58,8	59,9	59,5	56,2
1e deciel	1,1	28,2	x	37,7	x
2e deciel	3,8	41,7	x	44,7	24,2
8e deciel	75,1	73,3	x	73,3	91,5
9e deciel	104,3	90,1	x	86,3	x
Vlottende activa					
gemiddelde	35,7	37,5	38,4	33,5	48,8
1e deciel	13,3	22,8	x	21,3	x
2e deciel	18,1	26,5	x	25,2	34
8e deciel	48	48,2	x	39,5	62,9
9e deciel	63,6	57	x	50,1	x

Bron: CBS.

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	5,9	10,0	11,0	2,2	3,2
1e deciel	-6,8	-6,9	-1,0	-3,5	-26,6
2e deciel	0,1	0,9	2,4	0,2	-11,4
8e deciel	12,7	22,6	13,6	5,6	22,7
9e deciel	24,8	39,9	26,8	8,3	38,7
Operationele marge					
gemiddelde	3,6	3,5	6,3	2,8	2,2
1e deciel	-3,3	-3,1	-0,6	-2,5	-10,0
2e deciel	0,0	0,5	1,5	0,0	-4,7
8e deciel	8,2	12,0	9,3	6,5	10,3
9e deciel	13,1	17,0	17,2	9,0	16,5
Operationele kosten					
gemiddelde	92,5	93,8	89,1	91,7	96,3
1e deciel	82,3	80,2	78,3	83,6	82,7
2e deciel	86,4	86,4	86,3	86,2	87,9
8e deciel	98,3	97,9	95,8	96,8	103,5
9e deciel	101,1	101,7	98,1	99,1	108,0
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	62,2	59,2	57,9	64,1	66,2
1e deciel	43,7	33,8	35,7	55,2	31,8
2e deciel	54,6	50,1	48,1	58,9	48,9
8e deciel	71,8	72,3	67,2	69,4	85,2
9e deciel	78,5	75,8	70,0	72,4	92,0
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	7,1	10,0	3,2	4,3	13,9
1e deciel	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0
2e deciel	1,1	0,8	0,0	1,6	0,5
8e deciel	7,2	13,3	4,3	5,6	20,2
9e deciel	14,9	32,3	6,9	7,2	46,6
Overige kosten					
gemiddelde	23,2	24,6	28,0	23,3	16,3
1e deciel	10,1	12,9	16,2	16,9	3,9
2e deciel	15,8	15,6	19,7	18,9	6,6
8e deciel	28,8	29,6	31,7	27,4	22,6
9e deciel	34,9	37,2	45,6	30,7	32,8
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	3,9	2,0	3,9	6,2	1,1
1e deciel	0,0	0,0	0,0	4,1	0,0
2e deciel	0,0	0,0	0,1	5,0	0,0
8e deciel	6,5	4,2	6,1	7,3	0,5
9e deciel	7,4	4,9	7,3	8,3	4,1
Algemene kosten					
gemiddelde	8,2	11,3	8,8	5,6	9,3
1e deciel	3,6	4,6	3,6	3,7	2,5
2e deciel	4,4	5,9	4,6	4,2	3,9
8e deciel	10,4	15,9	10,9	6,6	13,3
9e deciel	15,7	21,5	16,9	7,8	17,7

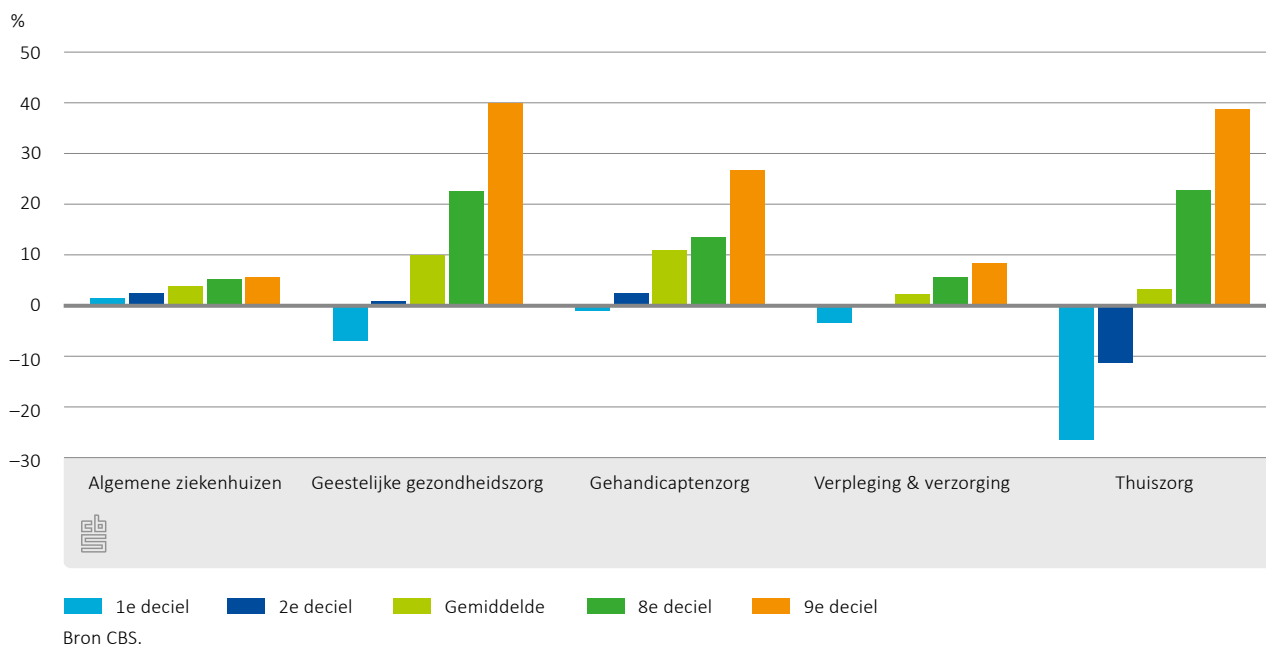
2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2015 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	3,0	3,5	5,3	2,1	1,8
1e deciel	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0
2e deciel	0,0	0,0	0,7	1,1	0,0
8e deciel	3,2	4,2	5,2	2,9	0,8
9e deciel	5,0	6,9	9,4	3,3	2,8
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3,1	2,3	4,0	4,1	1,0
1e deciel	0,0	0,0	0,1	2,3	0,0
2e deciel	0,2	0,0	1,5	2,8	0,0
8e deciel	4,3	3,2	4,4	5,0	1,0
9e deciel	5,4	4,7	5,8	5,8	2,5
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	5,0	5,4	6,0	5,3	3,1
1e deciel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2e deciel	0,7	1,5	1,4	1,0	0,0
8e deciel	8,3	7,6	9,2	9,2	4,3
9e deciel	11,2	10,0	12,7	12,4	9,1
Afschrijving					
gemiddelde	4,0	2,7	4,6	5,5	1,5
1e deciel	0,2	0,1	0,5	2,0	0,0
2e deciel	0,7	0,4	1,6	2,7	0,1
8e deciel	6,3	4,2	6,0	7,9	1,5
9e deciel	7,9	6,0	7,4	9,1	3,1
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	199,6	199,5	185,2	136,8	340,3
1e deciel	70,0	87,1	75,9	60,3	128,2
2e deciel	88,3	104,6	97,8	71,4	179,2
8e deciel	290,3	269,6	254,4	170,4	457,4
9e deciel	392,6	351,5	361,7	225,0	613,8
Vaste activa					
gemiddelde	46,7	25,3	47,5	74,9	11,9
1e deciel	0,9	0,8	3,9	10,3	0,0
2e deciel	3,0	1,7	8,8	20,4	0,2
8e deciel	75,9	48,5	72,9	103,1	11,2
9e deciel	107,8	68,4	105,8	129,4	30,1
Vlottende activa					
gemiddelde	35,5	42,0	31,3	35,0	34,6
1e deciel	12,8	17,3	10,4	12,0	13,1
2e deciel	17,0	25,4	15,0	16,7	16,1
8e deciel	48,0	57,6	41,8	46,3	44,3
9e deciel	64,7	74,2	54,1	64,6	60,3

Bron: CBS.

Tussen de sectoren bestaan grote verschillen in het rendement op geïnvesteerd vermogen (figuur 2.3.7). Bij 80% van de algemene ziekenhuizen ligt het rendement tussen de 1 en 6 procent. Bij 80% van de GGZ-instellingen ligt dit tussen de –7 en 40 procent en bij thuiszorg-instellingen tussen de –27 en 39 procent.

2.3.7 Spreiding van het rendement op geïnvesteerd vermogen per sector, 2015

De kengetallen van de thuiszorginstellingen zijn vanwege de aard van hun werkzaamheden vaker afwijkend van de waarden in andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de vaste activa veel lager dan in sectoren met intramurale zorg. Dat geldt ook voor de hotelmatige-, cliëntgebonden-, onderhoud- en energiekosten en de afschrijvingskosten. Daarnaast valt op dat in verhouding met de andere sectoren, een relatief groot deel van de thuiszorginstellingen veel gebruik maakt van personeel dat niet in loondienst is.

2.3.8 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Weerstandsvermogen gemiddelde	27,9	22,8	25,7	20,7	27,7
1e deciel	2,8	14,4	x	11,4	x
2e deciel	9,4	17,4	x	16,2	19,9
8e deciel	40,8	28,4	x	26,6	30,7
9e deciel	60,7	32,8	x	29,7	x

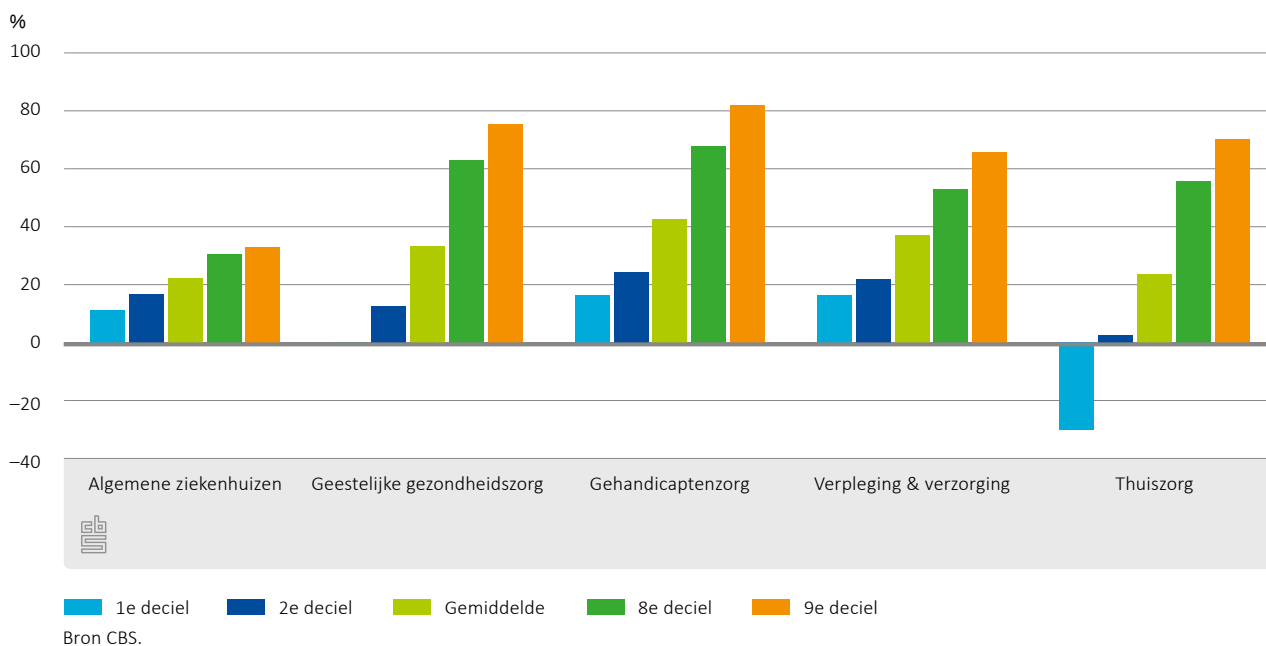
2.3.8 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2015 (slot)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Solvabiliteit					
gemiddelde	33,8	23,9	26,3	22,4	27,3
1e deciel	8,3	13,5	x	11,1	x
2e deciel	18,2	17,1	x	16,8	17,2
8e deciel	56,4	31,3	x	30,5	33,8
9e deciel	70,3	34,6	x	33,0	x
Quickratio					
gemiddelde	211,8	127,2	131,5	114,0	163,6
1e deciel	60,4	73,4	x	70,8	x
2e deciel	85,4	86,1	x	77,7	118,2
8e deciel	268,1	157,2	x	152,5	216,7
9e deciel	396,3	189,6	x	166,1	x
Currentratio					
gemiddelde	210,0	131,8	138,6	119,6	164,3
1e deciel	66,9	79,8	x	76,9	x
2e deciel	92,8	93,4	x	90,5	125,4
8e deciel	264,8	158,6	x	151,2	214,7
9e deciel	397,5	196,8	x	162,4	x
Rentabiliteit					
gemiddelde	27,7	8,9	9,4	9,5	7,1
1e deciel	-17,5	-4,8	x	1,2	x
2e deciel	-0,8	2,2	x	3,5	-6,8
8e deciel	28,3	14,9	x	14,4	18,4
9e deciel	65,4	21,2	x	21,2	x

Bron: CBS.

De solvabiliteit van de instellingen in de care-sectoren is gemiddeld ongeveer anderhalf keer zo hoog als die van de algemene ziekenhuizen. Klaarblijkelijk hebben de care-sectoren meer mogelijkheden om het eigen vermogen op te bouwen om financiële risico's op te vangen. De verschillen tussen de instellingen binnen de sectoren zijn echter veel groter. Tien procent van de instellingen voor gehandicaptenzorg heeft zelfs een solvabiliteit van meer dan 82 procent. Verder hebben de care-sectoren een grotere spreiding in de solvabiliteit dan de algemene ziekenhuizen.

2.3.9 Spreiding solvabiliteit per sector, 2015

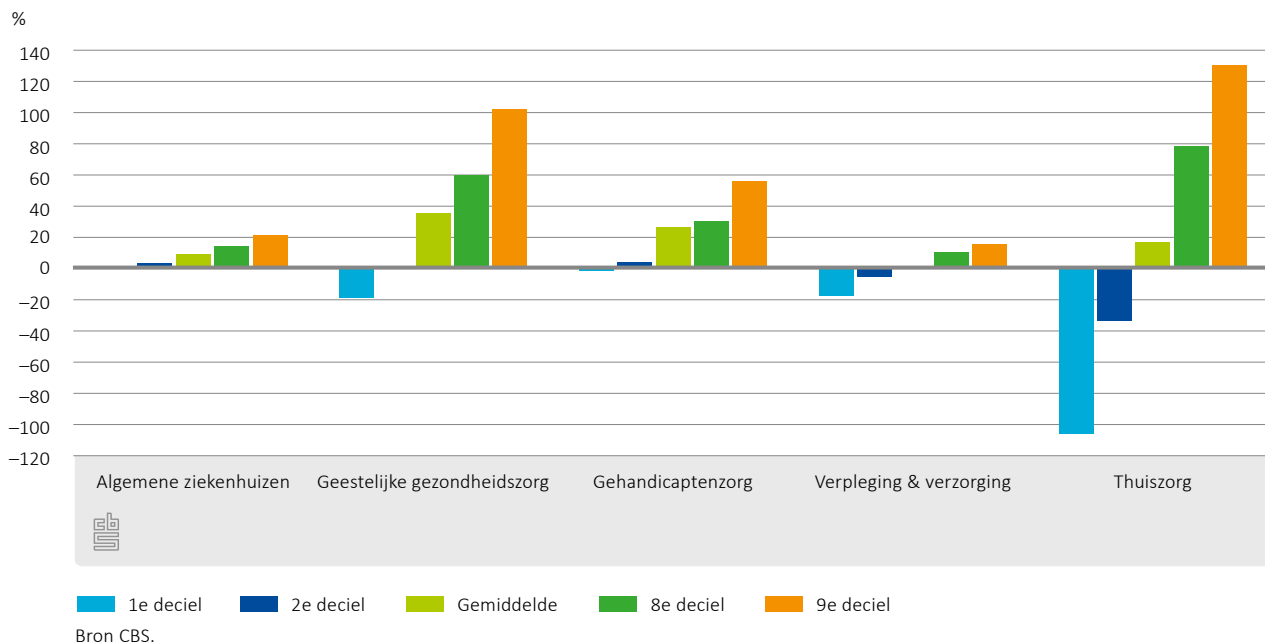

2.3.10 Grenswaarden Ratio's voor de Care-sector, 2015

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Weerstandsvermogen					
gemiddelde	28,5	22,8	32,9	34,8	16,9
1e deciel	2,1	0,0	7,9	12,6	-5,5
2e deciel	8,4	5,4	13,8	19,3	0,9
8e deciel	43,4	37,6	48,7	50,2	23,6
9e deciel	63,1	53,1	68,3	66,6	42,5
Solvabiliteit					
gemiddelde	34,9	33,2	42,8	37,0	23,6
1e deciel	6,8	0,0	16,3	16,4	-30,2
2e deciel	18,9	12,5	24,5	21,9	2,5
8e deciel	58,6	63,1	67,9	53,0	55,6
9e deciel	71,9	75,6	82,0	65,9	70,4
Quickratio					
gemiddelde	221,6	228,1	248,2	201,0	225,9
1e deciel	57,6	47,6	65,7	56,8	55,8
2e deciel	85,3	83,9	88,5	85,8	80,5
8e deciel	283,0	303,9	329,1	285,7	231,6
9e deciel	416,8	471,0	549,7	366,1	403,3
Currentratio					
gemiddelde	219,0	225,8	248,6	198,0	220,8
1e deciel	64,3	90,0	67,5	57,4	56,3
2e deciel	91,8	107,7	90,8	87,8	80,9
8e deciel	283,5	307,8	330,0	285,8	227,2
9e deciel	420,8	471,2	549,7	358,9	385,2
Rentabiliteit					
gemiddelde	16,4	35,6	26,4	0,5	17,0
1e deciel	-19,2	-18,9	-1,6	-17,8	-105,9
2e deciel	-1,7	0,0	4,0	-5,1	-33,5
8e deciel	33,5	60,2	30,4	10,7	78,3
9e deciel	69,0	102,3	56,4	15,6	130,6

Bron: CBS.

2.3.11 Spreiding van de rentabiliteit per sector, 2015

Uit figuur 2.3.11 blijkt dat de spreiding van de rentabiliteit relatief gering is bij de algemene ziekenhuizen en de VV-instellingen.

Grote variatie in de winstgevendheid is zichtbaar bij de thuiszorginstellingen, waarbij tien procent van de instellingen een winstmarge heeft kleiner dan –106 procent en tien procent groter dan 131 procent.

3. Ontwikkelingen 2011–2015

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling van de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2011 tot en met 2015 beschreven.

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle (concerns van) zorginstellingen waarvan de benodigde financiële gegevens zijn aangeleverd via DigiMV. In termen van de totale bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de zorginstellingen in deze analyse nagenoeg 100 procent. Dat is ook in 2015 het geval.

3.1 Dekking door zorginstellingen(concerns) in de analyse per sector per jaar

	Concerns					Aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	aantal					%				
Zorgsector totaal	776	776	821	826	906	99,9	99,8	100	99,8	99,7
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	106	106	104	103	93	100	100	100	100	99,5
Universitair medische centra	8	8	8	8	8	100	100	100	100	100
Algemene ziekenhuizen	75	75	73	72	63	100	100	100	99,9	99,4
Categoriale ziekenhuizen	23	23	23	23	22	100	100	100	100	97
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	670	670	717	738	813	99,9	99,7	100	99,7	99,9
Geestelijke Gezondheidszorg	95	106	116	122	163	100	100	100	100	99,3
Gehandicaptenzorg	139	137	149	162	178	100	100	100	100	100
Verpleging, verzorging en thuiszorg						99,8	99,5	99,9	99,6	100
Verpleging en verzorging	312	311	308	302	313					
Thuiszorg	124	116	144	152	159					

Bron: CBS.

3.1 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)

Het kengetal Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten.

Zorginstellingen hebben traditioneel een relatief lage winstmarge. Tabel 3.1.1 laat zien dat het gemiddelde resultaat groeit van 2,9 procent in 2011 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 daalt het gemiddelde resultaat naar 2,1 procent maar deze loopt in 2015 weer op naar 2,5 procent. Deze ontwikkeling vindt met name plaats bij de care-sectoren. Het resultaat van care-instellingen steeg tussen 2011 en 2012 van 3 naar 4,1 procent. In 2013 daalde het resultaat naar 2,1 procent en in 2015 stijgt deze weer naar 2,6 procent. Bij de cure instellingen steeg het gemiddelde resultaat tussen 2011 en 2013 van 1,9 procent naar 2,4 procent. In 2014 daalt het gemiddelde resultaat bij de cure instellingen naar 1,7 procent om in 2015 weer te stijgen naar 2,1 procent. 2013 is daarmee het enige jaar waarin het gemiddelde resultaat van de cure instellingen hoger is dan van de care instellingen.

3.1.1 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), totale Zorg en Cure

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	2,9	3,8	2,1	2,4	2,5
1e deciel	-1,2	-0,3	-3,2	-3,7	-3,9
2e deciel	0,4	0,8	0,0	0,0	-0,7
8e deciel	5,2	6,3	5,4	5,8	6,2
9e deciel	8,3	10,4	8,7	9,5	10,9

3.1.1 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), totale Zorg en Cure (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Cure					
gemiddelde	1,9	2,0	2,4	1,7	2,1
1e deciel	0,4	0,3	-0,2	-1,0	-1,0
2e deciel	0,6	0,9	0,7	0,2	0,4
8e deciel	3,1	3,1	4,2	3,5	3,0
9e deciel	4,7	4,1	5,2	4,2	4,6
Universitair medische centra					
gemiddelde	1,4	1,9	1,8	2,4	2,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	1,9	1,9	2,5	1,7	1,6
1e deciel	0,4	0,1	-0,3	-1,0	0,2
2e deciel	0,6	0,9	1,1	0,5	0,7
8e deciel	3,3	3,2	3,9	3,3	2,8
9e deciel	4,7	4,4	5,1	3,9	3,4
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	1,9	2,4	2,5	1,4	3,2
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	0,5	0,8	0,5	-0,7	-1,8
8e deciel	3,0	2,7	4,7	4,4	4,3
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

3.1.2 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	3,0	4,1	2,1	2,6	2,6
1e deciel	-1,4	-0,6	-3,8	-4,1	-4,3
2e deciel	0,2	0,8	-0,2	0,0	-0,8
8e deciel	5,5	7,1	5,9	6,4	6,9
9e deciel	8,9	11,1	9,5	10,4	11,4
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	3,7	3,0	1,8	2,6	3,5
1e deciel	-2,3	-1,7	-5,2	-5,7	-4,1
2e deciel	0,5	0,1	-2,1	-1,7	0,0
8e deciel	8,0	7,7	6,9	7,2	9,9
9e deciel	11,0	10,3	11,6	10,8	16,6
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	3,7	4,8	4,2	4,6	5,3
1e deciel	-1,7	0,7	-1,1	0,2	-0,8
2e deciel	0,1	1,1	0,4	1,0	0,9
8e deciel	5,3	7,8	6,4	8,0	8,3
9e deciel	9,7	12,0	14,0	13,4	16,4

3.1.2 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector (slot)

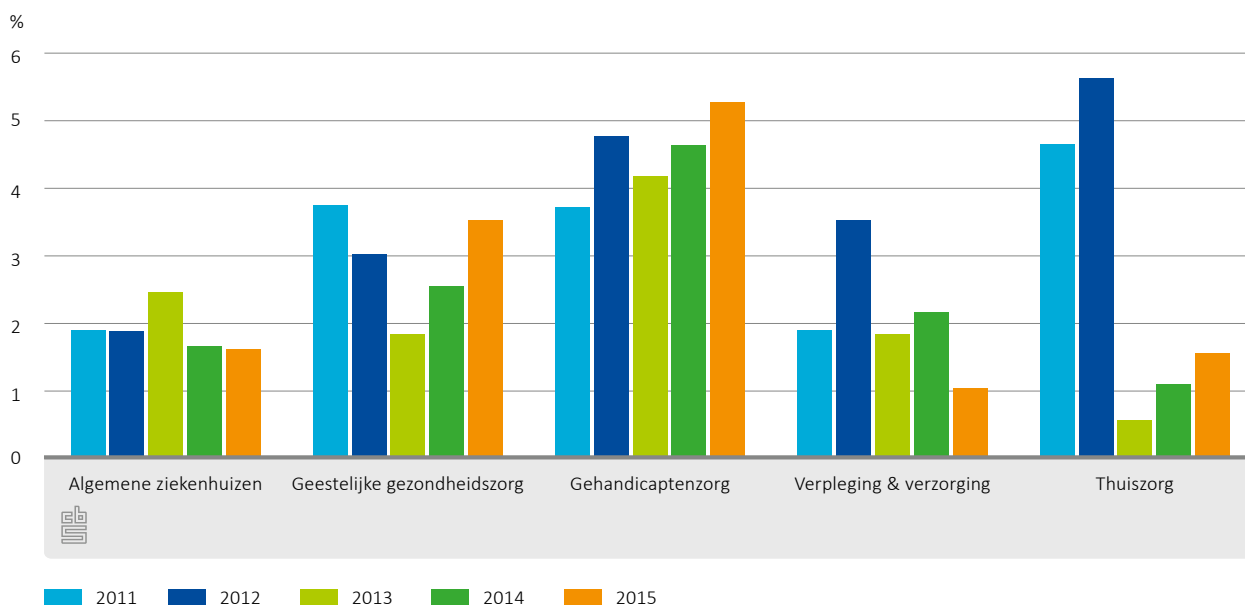
	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	1,9	3,5	1,8	2,2	1,0
1e deciel	-1,0	0,0	-2,5	-2,9	-3,4
2e deciel	0,3	1,1	0,2	0,1	-1,2
8e deciel	4,3	6,1	4,6	5,2	3,9
9e deciel	5,9	9,0	6,8	7,1	6,3
Thuiszorg					
gemiddelde	4,7	5,6	0,6	1,1	1,6
1e deciel	-3,9	-4,3	-7,7	-9,0	-10,8
2e deciel	-0,3	0,0	-2,9	-3,9	-5,1
8e deciel	9,4	11,8	8,4	9,1	8,7
9e deciel	17,3	21,7	18,5	15,6	15,3

Bron: CBS.

De stijging van het gemiddelde resultaat in 2015 ten opzichte van 2014 treedt bij alle sectoren in de care op, met uitzondering van de Verpleging en Verzorging. Opvallend is de ontwikkeling van het resultaat bij thuiszorginstellingen. Tot en met 2012 was het gemiddelde resultaat van de thuiszorginstellingen hoger dan het resultaat van de andere care sectoren. In 2013 en 2014 is het gemiddelde resultaat het laagste van alle care-sectoren. In 2015 is het gemiddelde resultaat weer wat gestegen en is hoger geworden dan die in de sector Verpleging en Verzorging.

In 2015 is de winstmarge bij algemene ziekenhuizen omlaag gegaan van 1,7 procent naar 1,6 procent.

3.1.3 Ontwikkeling van het gemiddelde resultaat (EBT) per sector, 2011-2015

Bron CBS.

3.2 Weerstandvermogen

In dit rapport onderscheiden we twee benaderingen voor solvabiliteit. In de zorg wordt de solvabiliteit veelal berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Deze maat, aangeduid met weerstandvermogen, geeft aan of in geval van faillissement er voldoende eigen vermogen is om de leningen te kunnen aflossen.

Het weerstandvermogen van de zorginstellingen is de laatste jaren toegenomen. In 2011 werd gemiddeld 23,4 procent behaald. In de jaren daarna is het gestadig gegroeid tot 27,9 procent in 2015. Het Waarborgfonds voor de zorg (WfZ) acht voor de zorginstellingen een vermogen van minimaal 15 procent wenselijk. Meer dan 20 procent van de instellingen voldoet echter niet aan de vermogenseisen van het WfZ. De spreiding is echter heel groot. Bij de ziekenhuizen groeide het gemiddelde weerstandvermogen van 17,7 procent in 2011 naar 22,8 procent in 2015, terwijl de care-instellingen in dezelfde periode gemiddeld van 24,3 procent naar 28,5 procent groeiden. Binnen de sector cure scoren de categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen in 2015 gemiddeld 27,7 procent en halen de algemene ziekenhuizen 20,7 procent. Binnen de care-sector is vooral de vermogensontwikkeling van de instellingen voor verpleging en verzorging opvallend. Zij groeiden van 27,8 procent in 2011 naar gemiddeld 34,8 procent in 2015.

3.2.1 Grenswaarden weerstandvermogen voor totale Zorg en Cure

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	23,4	24,2	24,4	25,4	27,9
1e deciel	4,4	5,5	3,5	3,4	2,8
2e deciel	11,2	12,3	11,5	10,7	9,4
8e deciel	32,6	34,0	35,3	37,4	40,8
9e deciel	45,9	47,8	49,3	54,5	60,7
Totaal Cure					
gemiddelde	17,7	19,5	21,4	22,6	22,8
1e deciel	10,2	11,6	11,5	11,6	14,4
2e deciel	12,4	13,7	16,7	17,8	17,4
8e deciel	23,1	24,1	26,5	28,4	28,4
9e deciel	25,1	27,5	28,5	31,7	32,8
Universitair medische centra					
gemiddelde	17,6	20,5	21,6	24,0	25,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	16,6	18,1	20,3	21,9	20,7
1e deciel	9,9	10,2	10,1	10,3	11,4
2e deciel	11,5	12,5	15,0	17,3	16,2
8e deciel	21,4	23,1	25,8	27,2	26,6
9e deciel	24,0	24,4	27,9	31,2	29,7
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	21,4	23,4	25,0	24,4	27,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	15,7	17,6	19,1	18,6	19,9
8e deciel	25,8	29,5	29,5	30,2	30,7
9e deciel	x	x	x	x	x

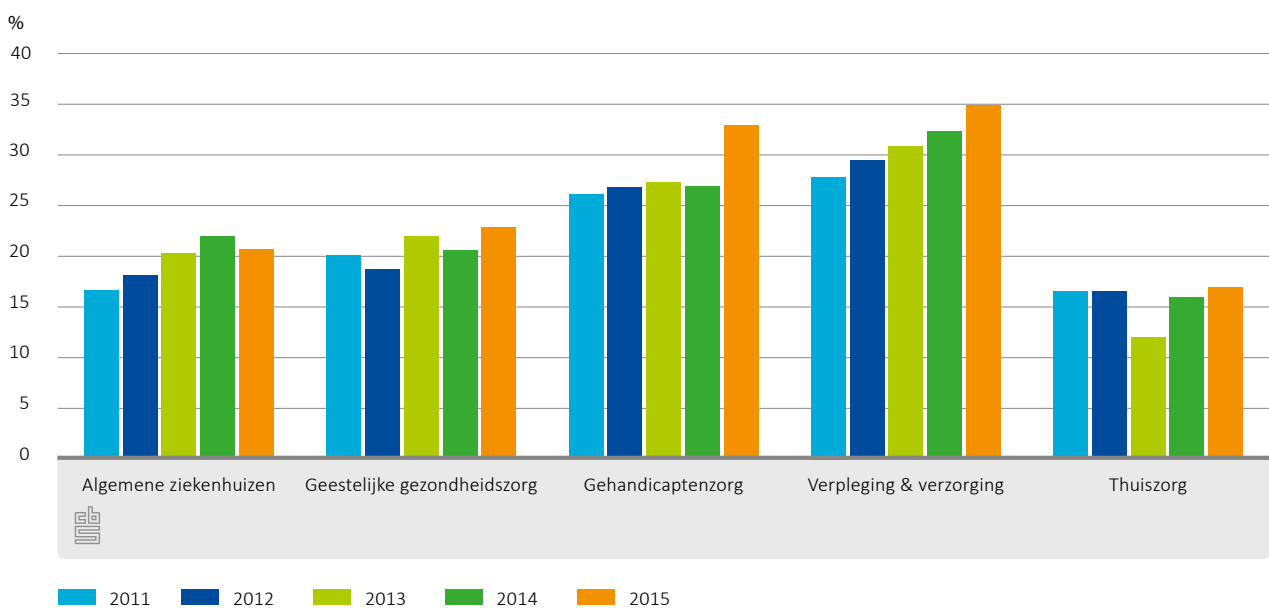
Bron: CBS.

3.2.2 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	24,3	25,0	24,9	25,8	28,5
1e deciel	3,4	4,5	3,0	2,2	2,1
2e deciel	10,9	12,0	10,5	10,2	8,4
8e deciel	34,2	36,4	38,4	39,3	43,4
9e deciel	48,3	49,6	51,7	56,1	63,1
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	20,1	18,7	22,0	20,6	22,8
1e deciel	3,9	1,2	2,3	1,0	0,0
2e deciel	9,9	9,2	10,7	7,5	5,4
8e deciel	26,7	29,1	29,1	31,6	37,6
9e deciel	41,8	39,3	43,5	39,3	53,1
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	26,1	26,8	27,3	26,9	32,9
1e deciel	9,8	9,5	7,3	5,1	7,9
2e deciel	14,3	14,8	14,4	12,6	13,8
8e deciel	31,5	33,3	39,0	39,3	48,7
9e deciel	57,8	53,3	57,7	58,4	68,3
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	27,8	29,5	30,8	32,3	34,8
1e deciel	10,8	12,0	12,5	11,7	12,6
2e deciel	15,9	17,6	18,7	19,4	19,3
8e deciel	40,0	42,1	44,5	46,0	50,2
9e deciel	50,3	52,4	55,2	57,7	66,6
Thuiszorg					
gemiddelde	16,5	16,6	12,0	15,9	16,9
1e deciel	-5,0	-0,2	-5,7	-5,9	-5,5
2e deciel	1,0	1,7	1,3	1,2	0,9
8e deciel	26,6	27,9	25,5	27,4	23,6
9e deciel	41,8	45,5	40,9	48,2	42,5

Bron: CBS.

3.2.3 Ontwikkeling van het gemiddelde weerstandsvermogen per sector, 2011-2015

Bron CBS.

3.3 Solvabiliteit

De tweede manier om solvabiliteit te berekenen is door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar totale verplichtingen te voldoen. Dit is de definitie die het meest gangbaar is in de bedrijfseconomie en daarom aangeduid wordt met solvabiliteit.

De ontwikkeling van de solvabiliteit volgens deze methode komt over het algemeen overeen met de uitkomsten van het weerstandsvermogen. We zien in 2015 ten opzichte van 2014 een groei in alle sectoren, waarbij de cure lager scoort dan de care. Binnen de care liggen de gemiddelde waarden in 2015 tussen de 23,6 en 42,8 procent, waar de ziekenhuizen gemiddeld meer dan 10 procentpunten lager scoren.

3.3.1 Grenswaarden solvabiliteit voor totale Zorg en Cure

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	28,1	30,2	30,2	29,8	33,8
1e deciel	8,7	10,3	10,0	9,6	8,3
2e deciel	13,8	16,1	16,3	17,7	18,2
8e deciel	46,6	48,2	50,8	53,1	56,4
9e deciel	61,3	63,1	65,3	67,7	70,3
Totaal Cure					
gemiddelde	16,9	18,7	20,7	22,2	23,9
1e deciel	9,0	9,5	11,7	12,1	13,5
2e deciel	10,7	12,6	14,6	16,0	17,1
8e deciel	22,5	24,4	26,9	29,5	31,3
9e deciel	25,5	27,9	30,7	33,5	34,6
Universitair medische centra					
gemiddelde	17,8	20,0	21,8	24,4	26,3
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	15,1	16,7	19,2	20,9	22,4
1e deciel	8,4	9,2	11,4	9,7	11,1
2e deciel	10,2	11,0	13,7	14,9	16,8
8e deciel	21,1	21,9	25,6	27,5	30,5
9e deciel	23,8	24,8	29,5	31,0	33,0
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	22,6	24,5	25,0	25,5	27,3
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	14,5	16,2	17,8	15,6	17,2
8e deciel	30,8	31,7	31,3	34,3	33,8
9e deciel	x	x	x	x	x

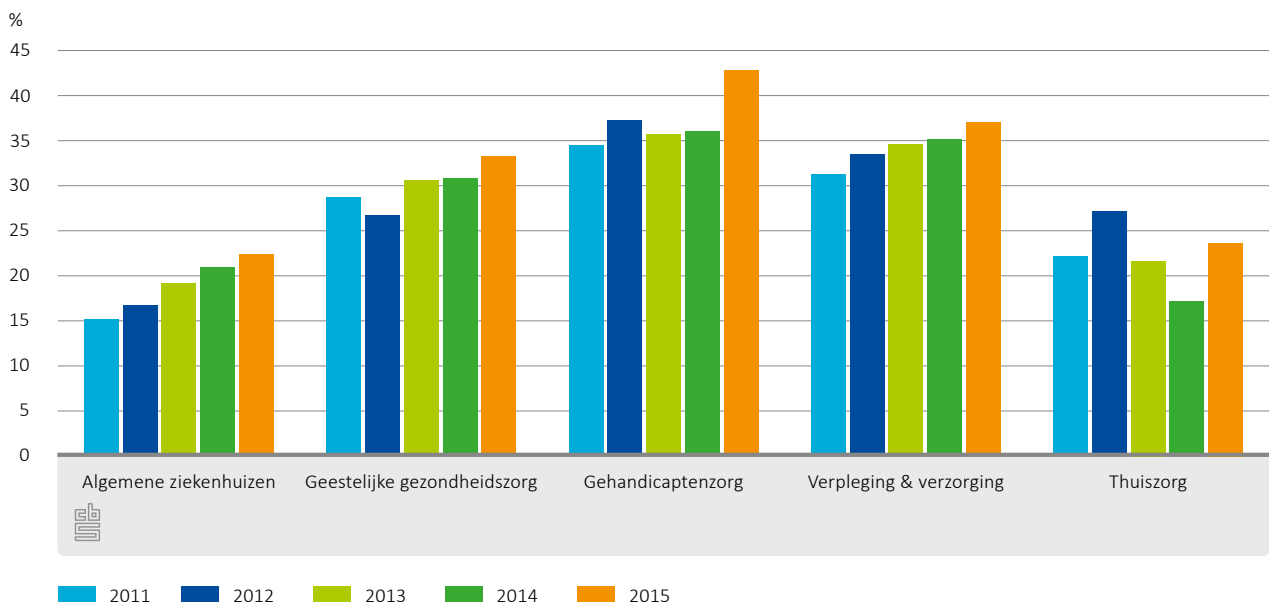
Bron: CBS.

3.3.2 Grenswaarden solvabiliteit voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	29,9	32,0	31,6	30,9	34,9
1e deciel	8,6	10,5	9,6	9,4	6,8
2e deciel	15,5	17,2	17,4	18,2	18,9
8e deciel	50,3	51,7	52,8	55,5	58,6
9e deciel	62,7	64,9	67,8	69,7	71,9
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	28,7	26,7	30,6	30,8	33,2
1e deciel	6,2	1,7	3,3	2,4	0,0
2e deciel	13,7	11,4	12,9	14,4	12,5
8e deciel	47,7	47,8	52,8	55,1	63,1
9e deciel	62,1	62,6	66,0	68,9	75,6
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	34,5	37,2	35,7	36,0	42,8
1e deciel	12,6	14,1	14,5	15,9	16,3
2e deciel	17,8	20,1	20,1	22,2	24,5
8e deciel	52,4	54,0	59,2	61,3	67,9
9e deciel	71,7	73,2	75,6	76,5	82,0
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	31,3	33,4	34,6	35,1	37,0
1e deciel	11,2	13,7	13,6	14,9	16,4
2e deciel	16,2	18,1	19,3	20,1	21,9
8e deciel	46,8	47,2	50,8	51,7	53,0
9e deciel	59,4	62,7	62,6	64,0	65,9
Thuiszorg					
gemiddelde	22,2	27,1	21,6	17,2	23,6
1e deciel	-19,4	-0,8	-30,2	-35,3	-30,2
2e deciel	5,2	9,6	7,7	7,5	2,5
8e deciel	54,5	56,5	58,0	59,9	55,6
9e deciel	69,9	67,6	69,5	71,0	70,4

Bron: CBS.

3.3.3 Ontwikkeling van de gemiddelde solvabiliteit per sector, 2011-2015

Bron CBS.

3.4 Current ratio

Het kengetal Current ratio is een maat voor de liquiditeit van een onderneming. De Current ratio wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar directe verplichtingen te voldoen. Een waarde boven de 100 betekent dat een onderneming de kortlopende verplichtingen kan betalen.

Alle sectoren hebben een Current ratio van boven de 100 procent. De gemiddelde ratio is sinds 2011 toegenomen van 163 procent naar 210 procent in 2015. De stijging vindt plaats in alle sectoren, al is het beeld van jaar-op-jaar grilliger. De instellingen voor gehandicaptenzorg hebben gemiddeld de hoogste ratio, namelijk 249 procent in 2015. De algemene ziekenhuizen hebben gemiddeld de laagste ratio, namelijk 120 procent in 2015.

3.4.1 Grenswaarden current ratio voor totale Zorg en Cure

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	163,1	166,2	180,0	185,8	210,1
1e deciel	28,3	35,1	55,9	57,7	66,9
2e deciel	51,1	60,7	77,6	86,1	92,8
8e deciel	207,5	211,5	221,1	241,5	265,2
9e deciel	291,2	297,8	336,1	351,0	397,5
Totaal Cure					
gemiddelde	132,5	117,4	115,6	124,0	131,8
1e deciel	61,2	69,8	72,1	73,3	79,8
2e deciel	77,8	78,2	80,9	85,8	93,4
8e deciel	177,3	146,1	150,6	158,7	158,6
9e deciel	238,9	176,6	167,5	176,6	196,8
Universitair medische centra					
gemiddelde	94,5	120,0	126,7	136,8	138,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	131,7	109,6	106,0	112,5	119,6
1e deciel	61,1	66,6	65,0	65,8	76,9
2e deciel	79,4	73,0	77,2	80,7	90,5
8e deciel	175,8	138,4	132,3	144,7	151,2
9e deciel	243,7	162,3	157,3	165,3	162,4
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	148,4	141,7	142,0	155,5	164,3
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	82,1	101,2	114,0	116,6	125,4
8e deciel	199,0	181,5	181,7	182,0	214,7
9e deciel	x	x	x	x	x

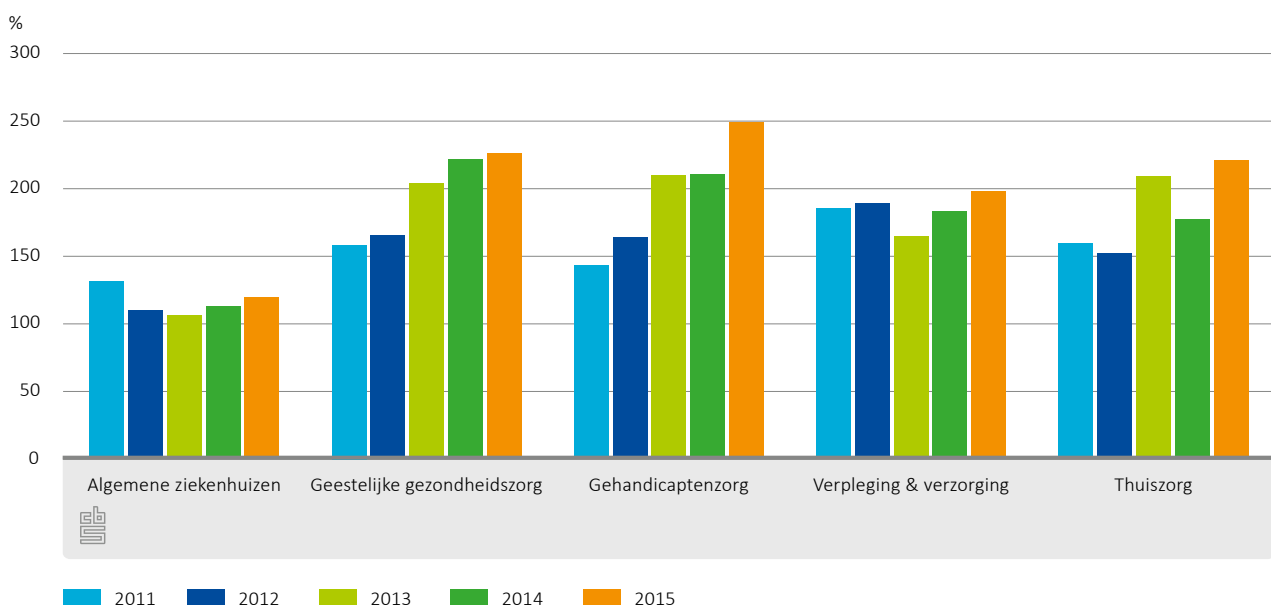
Bron: CBS.

3.4.2 Grenswaarden current ratio voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	167,9	174,0	189,4	194,5	219,2
1e deciel	25,7	32,8	53,8	53,7	64,2
2e deciel	44,9	56,1	76,8	86,5	91,8
8e deciel	214,1	219,3	236,2	264,9	284,0
9e deciel	307,1	315,2	357,8	372,2	421,4
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	158,4	165,7	203,7	221,6	225,8
1e deciel	58,9	51,2	86,3	85,3	90,0
2e deciel	79,0	67,6	99,7	100,9	107,7
8e deciel	217,2	250,9	247,0	297,5	307,8
9e deciel	294,5	312,0	385,2	411,7	471,2
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	143,0	163,9	209,7	210,5	249,3
1e deciel	16,7	23,4	47,0	50,1	67,3
2e deciel	27,4	43,0	63,4	78,4	90,7
8e deciel	182,5	222,9	261,9	267,9	331,4
9e deciel	409,0	403,1	457,8	399,8	550,8
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	185,4	189,3	164,9	183,2	198,0
1e deciel	25,9	32,9	51,5	53,7	57,4
2e deciel	45,4	58,6	73,5	85,4	87,8
8e deciel	223,9	221,2	235,8	273,8	285,8
9e deciel	307,2	314,5	341,0	351,4	358,9
Thuiszorg					
gemiddelde	159,4	152,3	209,1	177,4	220,8
1e deciel	30,7	17,5	51,5	45,1	56,3
2e deciel	51,8	45,6	74,3	77,8	80,9
8e deciel	219,9	205,2	220,0	211,8	227,2
9e deciel	270,5	299,2	310,4	323,7	385,2

Bron: CBS.

3.4.3 Ontwikkeling van de gemiddelde current ratio per sector, 2011-2014

Bron CBS.

3.5 Omloopsnelheid kapitaal

Het kengetal Omloopsnelheid kapitaal is een maat voor de kapitaalsintensiteit. De Omloopsnelheid kapitaal wordt berekend door de bedrijfsopbrengst te delen door de totale activa. Dit geeft de verhouding tussen de omzet en het geïnvesteerd vermogen in een jaar. Hoe hoger de Omloopsnelheid kapitaal hoe lager de kapitaalsintensiteit.

De Omloopsnelheid kapitaal is tussen 2011 en 2015 toegenomen van 184 procent naar 190 procent. De Omloopsnelheid kapitaal groeit zowel in de cure- als in de care-sector licht. Bij de categorale ziekenhuizen, de Thuiszorg en de Verpleging & verzorging is er in 2015 ten opzichte van 2011 sprake van een daling van de omloopsnelheid, Deze is bij de Thuiszorg zelfs aanzienlijk, van 407 procent in 2011 naar 340 procent in 2015.

De verschillende sectoren hebben een verschillende Omloopsnelheid kapitaal. De cure-sector heeft een lagere Omloopsnelheid dan de care-sector. Dit komt doordat de cure-sector relatief veel vastgoed en apparatuur gebruikt en daardoor een hoge kapitaalsintensiteit heeft.

De thuiszorginstellingen hebben een lager aandeel vastgoed dan andere instellingen en daardoor de hoogste Omloopsnelheid kapitaal.

3.5.1 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor totale Zorg en Cure

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	183,6	180,6	201,8	201,4	190,4
1e deciel	66,6	68,4	71,5	71,5	70,9
2e deciel	84,5	87,4	88,0	87,2	88,7
8e deciel	241,3	225,7	246,9	272,2	267,6
9e deciel	342,7	339,3	384,9	397,2	380,2
Totaal Cure					
gemiddelde	96,6	97,6	101,1	102,7	110,1
1e deciel	67,1	68,5	71,0	73,7	77,7
2e deciel	76,3	75,5	78,2	80,6	89,7
8e deciel	114,0	115,7	117,3	126,0	128,3
9e deciel	125,3	128,8	148,6	145,0	145,2
Universitair medische centra					
gemiddelde	99,7	96,9	100,9	101,3	103,0
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	93,9	95,4	100,7	102,3	113,6
1e deciel	65,9	67,9	70,8	73,6	81,8
2e deciel	73,2	73,5	76,5	81,5	92,6
8e deciel	109,0	115,6	118,3	128,9	130,1
9e deciel	121,9	124,9	148,8	155,9	146,9
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	104,2	104,8	102,6	104,4	102,5
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	76,5	78,5	76,4	77,6	76,2
8e deciel	125,8	132,8	133,4	129,8	119,8
9e deciel	x	x	x	x	x

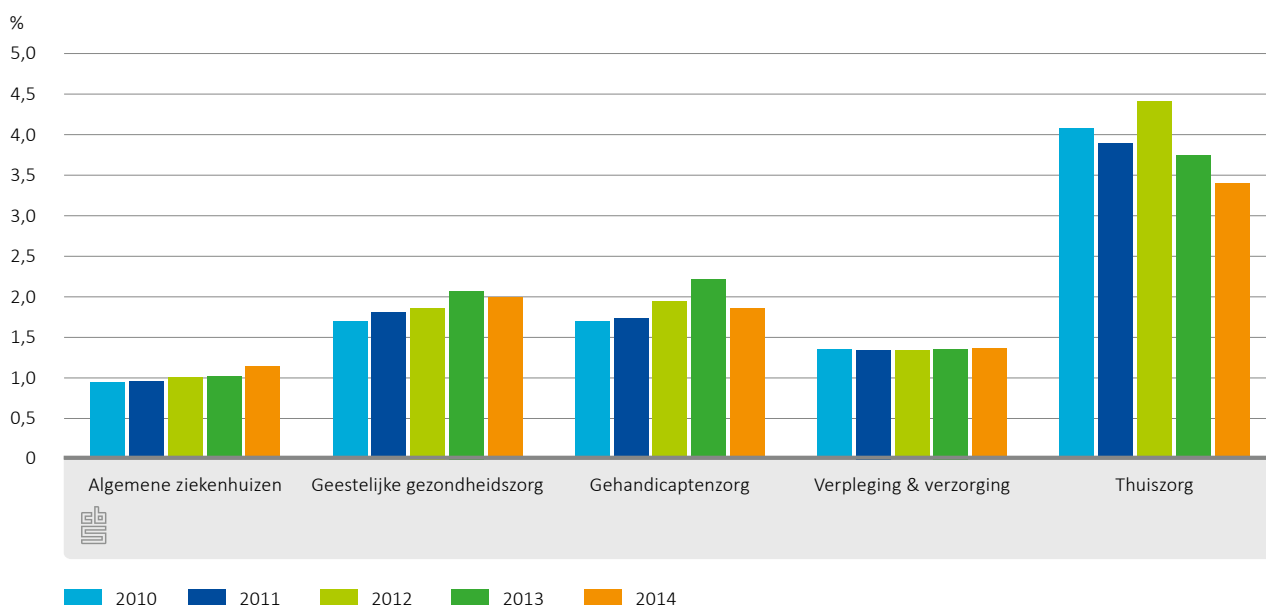
Bron: CBS.

3.5.2 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	197,4	193,7	216,4	215,3	199,6
1e deciel	66,1	68,3	71,3	70,0	70,0
2e deciel	87,3	89,8	91,7	90,5	88,3
8e deciel	257,4	247,6	268,6	301,8	290,3
9e deciel	359,4	363,4	399,4	436,7	392,6
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	169,6	180,4	186,2	207,2	199,5
1e deciel	77,3	80,9	85,1	89,9	87,1
2e deciel	96,1	96,3	104,9	105,2	104,6
8e deciel	227,5	221,7	233,9	284,9	269,6
9e deciel	306,3	300,6	324,7	368,4	351,5
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	169,9	173,3	194,3	221,9	185,2
1e deciel	86,7	91,3	85,6	84,6	75,9
2e deciel	103,9	108,9	100,5	102,4	97,8
8e deciel	224,3	222,2	239,5	279,1	254,4
9e deciel	277,5	287,0	350,5	398,0	361,7
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	134,8	134,4	133,4	135,7	136,8
1e deciel	55,0	56,6	56,6	57,9	60,3
2e deciel	70,6	72,2	72,7	72,8	71,4
8e deciel	179,8	177,5	174,9	178,5	170,4
9e deciel	258,3	231,0	232,1	231,1	225,0
Thuiszorg					
gemiddelde	407,1	389,2	441,3	374,7	340,3
1e deciel	136,2	135,3	148,6	114,4	128,2
2e deciel	183,0	174,7	190,2	172,2	179,2
8e deciel	480,3	489,2	535,4	540,7	457,4
9e deciel	668,5	720,6	787,5	700,0	613,8

Bron: CBS.

3.5.3 Ontwikkeling van de gemiddelde omloopsnelheid kapitaal per sector, 2010-2014

Bron CBS.

4. Bedrijfskosten en personeelsomvang van Care-instellingen

In deze paragraaf worden de kosten van Care-instellingen over de periode 2011–2015 gerelateerd aan de personeelsformatie. In bijlage 2 staat een compleet beeld met kernvariabelen uit de Care.

4.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar

In tabel 4.1.1 is de verdeling gegeven van de totale bedrijfskosten per arbeidsjaar per verslagjaar. Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie naar het prijspeil van 2015. In de opvolgende tabellen zijn de bedrijfskosten nader gespecificeerd. In tabel 4.1.4 zijn de arbeidskosten per arbeidsjaar weergegeven, in tabel 4.1.5 de overige bedrijfskosten en in tabel 4.1.6 de onderhouds- en energiekosten.

4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	59 488	61 914	61 259	58 188	56 412
2e deciel	66 708	67 666	68 739	66 968	64 583
3e deciel	71 532	72 220	73 131	71 853	70 524
4e deciel	74 650	75 556	76 823	76 089	74 633
5e deciel	78 364	79 465	80 650	79 962	79 140
6e deciel	81 816	83 205	83 966	83 695	82 581
7e deciel	86 475	87 673	88 143	88 155	86 300
8e deciel	91 636	94 689	93 268	93 675	93 734
9e deciel	103 530	107 254	106 994	109 458	117 009
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	79 927	72 823	79 081	69 510	58 294
2e deciel	84 976	85 868	84 955	77 617	68 546
3e deciel	87 970	88 099	88 889	82 684	81 645
4e deciel	90 758	92 724	91 030	87 564	85 064
5e deciel	92 657	95 810	93 616	90 468	88 142
6e deciel	94 458	99 335	97 784	93 148	95 420
7e deciel	97 605	103 244	102 150	97 305	104 995
8e deciel	103 778	109 244	107 509	105 026	144 078
9e deciel	116 616	122 310	122 844	129 818	234 285
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	66 974	68 874	67 672	67 751	63 628
2e deciel	71 215	72 923	73 778	73 007	69 634
3e deciel	73 280	75 373	75 995	75 858	73 999
4e deciel	76 188	78 289	79 195	79 367	77 010
5e deciel	78 333	81 681	82 385	83 226	80 668
6e deciel	80 682	84 482	84 288	86 031	83 368
7e deciel	84 171	87 207	87 583	89 357	86 484
8e deciel	87 275	91 033	90 329	94 139	94 217
9e deciel	105 192	102 471	101 109	115 717	121 726

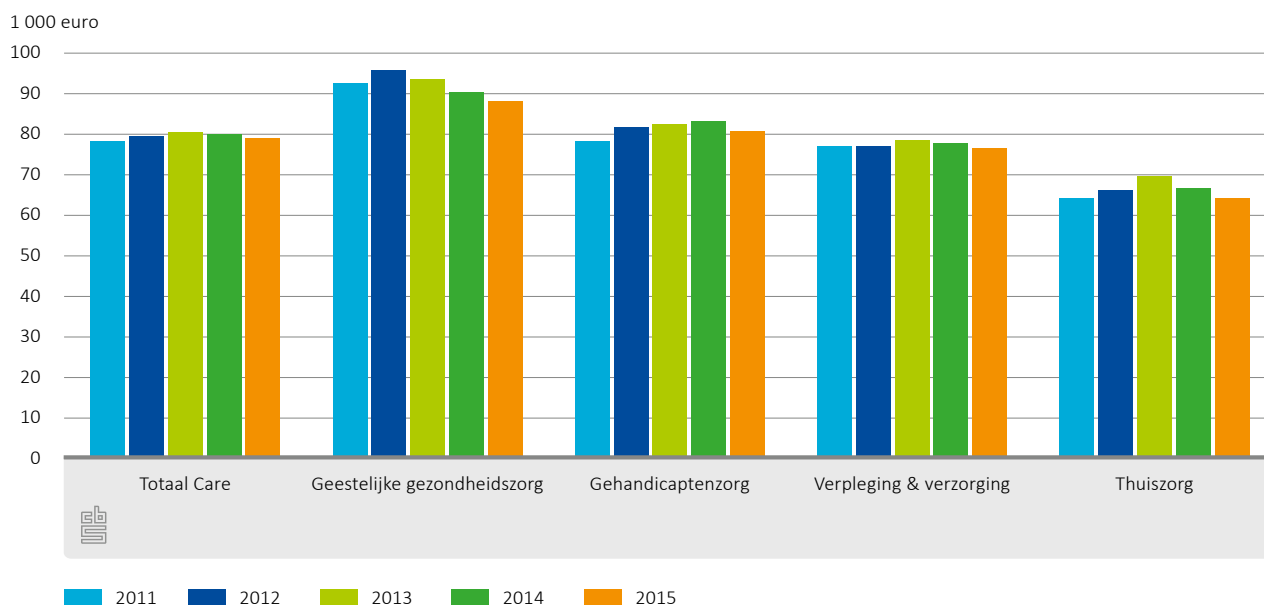
4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Verpleging & verzorging					
1e deciel	63 625	64 949	65 539	64 305	63 807
2e deciel	67 809	68 638	69 241	68 676	68 783
3e deciel	71 560	71 930	72 185	71 894	71 355
4e deciel	74 046	74 780	75 765	74 791	74 151
5e deciel	76 972	77 019	78 639	77 723	76 490
6e deciel	79 579	80 180	80 758	80 496	79 261
7e deciel	82 579	82 858	83 178	83 463	81 629
8e deciel	86 580	86 516	87 329	87 473	84 684
9e deciel	92 365	94 620	92 967	92 870	90 817
Thuiszorg					
1e deciel	40 473	41 990	44 825	41 862	38 676
2e deciel	50 737	51 409	51 902	51 132	45 170
3e deciel	53 645	58 135	58 766	54 577	53 345
4e deciel	57 705	60 923	63 626	61 281	58 746
5e deciel	64 275	66 231	69 618	66 846	64 208
6e deciel	70 782	71 611	73 990	73 693	76 255
7e deciel	81 259	77 974	84 129	87 032	86 525
8e deciel	96 431	106 295	102 527	102 432	98 792
9e deciel	170 983	167 875	152 445	144 287	149 300

Bron: CBS

Figuur 4.1.2 laat zien dat de mediane bedrijfskosten, op prijspeil 2015, per arbeidsjaar bij de GGZ-instellingen na 2012 gestaag dalen. De Gehandicaptenzorg laat een stijging zien tot en met 2014 en een daling in 2015. Bij de andere instellingen zien we een stijging tot 2013, een daling in 2014 en daarna gelijkblijvende of licht dalende bedrijfskosten.

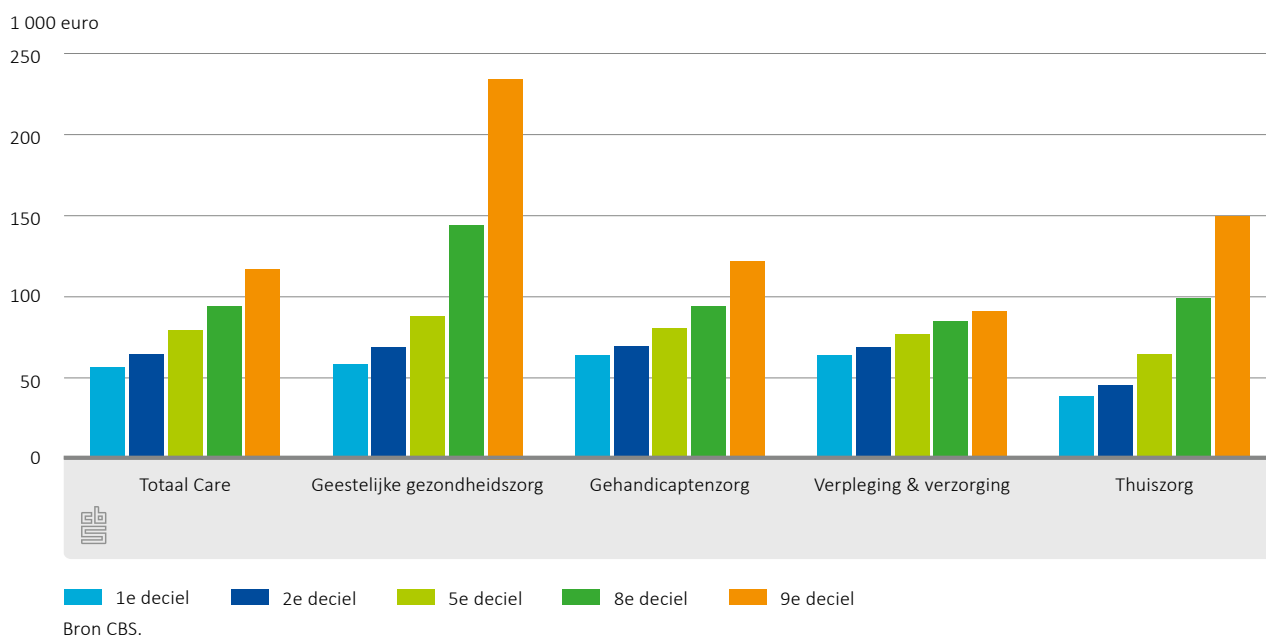
4.1.2 Ontwikkeling van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector (mediaan)

Bron CBS.

De verschillen binnen de sectoren zijn het grootst bij de GGZ en thuiszorginstellingen. Tien procent van de thuiszorginstellingen heeft minder dan 38 500 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar. Aan de andere kant heeft ook tien procent van de thuiszorginstellingen meer dan 149 500 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar. Enkele thuiszorginstellingen hebben relatief weinig personeel in loondienst en relatief veel ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de (overige) bedrijfskosten per arbeidsjaar voor deze instellingen erg hoog. Opvallend is ook, dat 10 procent van de GGZ-instellingen zeer hoge bedrijfskosten heeft, meer dan 234 000 euro per arbeidsjaar. Voor V&V-instellingen is de spreiding het kleinst, daar heeft tachtig procent van de concerns tussen de 64 000 en 90 000 euro bedrijfskosten per arbeidsjaar.

4.1.3 Spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector, 2015

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	39 197	39 729	39 144	37 481	34 385
2e deciel	42 642	42 990	43 882	43 086	41 862
3e deciel	44 850	45 109	46 395	45 696	45 004
4e deciel	46 746	47 065	48 446	48 533	47 185
5e deciel	48 306	49 004	50 230	49 923	48 886
6e deciel	50 046	50 747	52 231	51 744	50 474
7e deciel	51 782	52 578	53 939	54 166	52 583
8e deciel	54 695	55 388	56 936	56 965	56 113
9e deciel	60 185	63 235	63 184	62 121	63 101
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	47 044	42 841	47 689	38 390	35 315
2e deciel	49 856	52 121	51 155	49 176	41 033
3e deciel	53 519	56 357	54 258	51 487	46 989
4e deciel	59 064	60 141	59 689	54 069	50 207
5e deciel	60 544	62 457	60 891	57 127	54 538
6e deciel	62 579	64 078	62 598	60 465	59 350
7e deciel	64 401	66 100	65 257	63 331	63 170
8e deciel	66 142	68 806	67 733	67 255	68 334
9e deciel	69 351	73 996	73 337	72 780	84 819

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	42 728	42 929	41 749	38 281	35 329
2e deciel	44 837	45 116	45 102	45 275	43 001
3e deciel	46 461	46 662	48 016	48 184	46 974
4e deciel	47 546	48 293	49 409	49 467	48 651
5e deciel	49 095	49 614	51 302	50 944	49 639
6e deciel	50 211	51 195	52 776	52 956	50 638
7e deciel	51 274	51 730	54 209	54 700	52 448
8e deciel	52 575	53 854	55 395	56 828	55 230
9e deciel	55 448	57 270	57 727	58 922	58 478
Verpleging & verzorging					
1e deciel	41 408	41 202	41 853	42 400	42 221
2e deciel	43 579	43 252	44 318	44 499	44 185
3e deciel	44 870	44 762	45 700	45 843	45 864
4e deciel	46 236	46 282	47 224	47 902	47 338
5e deciel	47 782	47 435	49 095	49 049	48 373
6e deciel	49 084	49 165	50 336	50 560	49 874
7e deciel	50 691	50 641	52 115	51 752	50 916
8e deciel	52 433	52 190	53 239	54 042	52 907
9e deciel	54 777	54 644	55 765	56 407	55 246
Thuiszorg					
1e deciel	28 649	26 204	29 199	25 378	22 119
2e deciel	33 411	34 912	33 280	33 097	29 201
3e deciel	37 082	39 600	38 727	37 724	34 646
4e deciel	40 694	41 645	43 675	42 386	41 067
5e deciel	42 050	45 304	47 188	44 857	44 207
6e deciel	44 169	47 893	49 972	48 468	47 190
7e deciel	47 695	49 663	52 540	50 570	50 500
8e deciel	50 082	53 540	56 842	57 597	56 305
9e deciel	60 585	65 041	65 846	67 395	68 043

Bron: CBS

4.1.5 Grenswaarden Overige bedrijfskosten per arbeidsjaar Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	14 851	15 763	15 157	14 734	12 312
2e deciel	18 079	18 920	18 720	18 088	17 155
3e deciel	20 333	21 085	20 997	20 470	19 833
4e deciel	22 243	22 677	22 391	22 036	21 667
5e deciel	24 182	24 542	24 038	23 550	23 495
6e deciel	26 063	26 428	26 415	25 875	26 049
7e deciel	28 526	29 241	29 626	28 939	29 548
8e deciel	32 580	33 684	34 302	34 363	35 258
9e deciel	44 806	44 049	44 835	45 514	55 677
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	20 322	20 663	21 228	18 207	14 829
2e deciel	22 654	22 167	23 099	20 926	19 526
3e deciel	24 659	24 273	24 693	22 840	22 025
4e deciel	25 375	25 844	26 642	23 968	24 288
5e deciel	27 677	27 466	29 208	26 172	28 374
6e deciel	29 605	30 228	31 415	29 546	31 961
7e deciel	32 377	35 161	36 687	34 265	35 739
8e deciel	39 084	38 390	40 876	40 415	55 345
9e deciel	48 758	51 081	55 551	66 597	144 002

4.1.5 Grenswaarden Overige bedrijfskosten per arbeidsjaar Care-sector (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	17 621	18 243	18 615	18 693	16 326
2e deciel	19 340	20 483	20 355	20 537	19 969
3e deciel	21 195	22 122	21 769	22 327	21 690
4e deciel	22 409	24 111	22 771	24 402	22 886
5e deciel	24 040	25 624	25 263	26 598	25 731
6e deciel	26 780	28 471	28 492	28 849	28 593
7e deciel	29 162	31 741	31 509	33 160	32 790
8e deciel	33 651	36 490	35 232	36 631	36 359
9e deciel	52 587	47 827	49 377	58 390	61 827
Verpleging & verzorging					
1e deciel	16 406	17 288	16 842	16 148	16 079
2e deciel	18 652	19 236	19 693	18 435	18 329
3e deciel	20 466	21 032	21 005	20 422	20 115
4e deciel	22 190	22 516	22 178	21 521	21 349
5e deciel	23 858	23 979	23 277	22 651	22 465
6e deciel	24 801	25 419	24 992	24 009	23 969
7e deciel	27 003	27 302	26 897	26 105	25 824
8e deciel	29 691	29 745	29 335	28 609	28 975
9e deciel	36 178	35 561	34 333	33 908	33 882
Thuiszorg					
1e deciel	7 504	8 807	8 450	8 983	7 990
2e deciel	10 460	11 070	11 676	11 435	9 786
3e deciel	13 507	14 338	13 806	14 454	10 998
4e deciel	15 645	16 735	16 080	17 599	13 639
5e deciel	18 314	18 743	17 861	19 500	18 041
6e deciel	23 208	22 646	22 746	23 777	23 702
7e deciel	30 204	30 064	30 940	30 719	32 210
8e deciel	41 155	46 562	46 962	39 340	49 796
9e deciel	103 144	97 537	86 985	83 321	74 523

Bron: CBSt

4.1.6 Grenswaarden Onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar Care-sector

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	0	72	0	0	0
2e deciel	1 170	1 367	780	421	179
3e deciel	1 973	2 099	1 940	1 508	1 111
4e deciel	2 477	2 545	2 347	2 198	1 883
5e deciel	2 788	2 884	2 767	2 608	2 388
6e deciel	3 112	3 207	3 168	2 946	2 734
7e deciel	3 476	3 556	3 550	3 341	3 114
8e deciel	4 007	4 017	4 075	3 902	3 609
9e deciel	5 158	5 178	5 258	4 756	4 885
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	99	0	0	0	0
2e deciel	1 140	603	527	252	0
3e deciel	1 653	1 492	1 399	851	273
4e deciel	2 188	2 280	1 845	1 437	852
5e deciel	2 705	2 647	2 225	2 177	1 517
6e deciel	3 083	2 982	2 669	2 553	1 903
7e deciel	3 422	3 511	3 410	2 902	2 496
8e deciel	4 826	3 738	4 300	4 019	2 983
9e deciel	6 955	5 534	5 980	5 556	4 982

4.1.6 Grenswaarden Onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar Care-sector (slot)

	2011	2012	2013	2014	2015
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	1 074	1 860	900	309	307
2e deciel	2 115	2 231	2 142	1 505	1 453
3e deciel	2 451	2 646	2 382	2 397	2 174
4e deciel	2 648	2 879	2 691	2 760	2 553
5e deciel	2 845	3 053	2 902	3 067	2 817
6e deciel	3 149	3 277	3 237	3 281	3 191
7e deciel	3 572	3 659	3 546	3 638	3 525
8e deciel	3 934	4 066	4 077	4 190	4 089
9e deciel	4 765	4 910	5 026	5 197	5 420
Verpleging & verzorging					
1e deciel	1 978	1 930	2 085	1 913	1 714
2e deciel	2 415	2 378	2 430	2 276	2 091
3e deciel	2 698	2 695	2 767	2 539	2 419
4e deciel	2 958	3 009	3 050	2 805	2 613
5e deciel	3 227	3 252	3 342	3 076	2 865
6e deciel	3 476	3 522	3 578	3 309	3 121
7e deciel	3 907	3 876	3 853	3 641	3 474
8e deciel	4 369	4 410	4 454	4 133	4 030
9e deciel	5 663	5 536	5 476	5 076	5 162
Thuiszorg					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	0	0	0	0	0
3e deciel	0	0	0	0	0
4e deciel	0	30	42	0	0
5e deciel	138	187	161	122	57
6e deciel	378	475	321	235	161
7e deciel	674	779	642	703	330
8e deciel	1 178	1 442	1 436	1 252	969
9e deciel	2 002	3 025	2 687	2 030	1 971

Bron: CBS

5. Conclusie

Benchmarkgegevens zijn nuttig bij het beoordelen van de financiële prestaties van individuele zorginstellingen. Naast de gemiddelde waarden per sector wordt ook de spreiding weergegeven. Dit maakt het tevens mogelijk om de zorgsectoren met elkaar te vergelijken. Bij ziekenhuizen is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering iets lager dan bij care-instellingen. Bovendien is de spreiding kleiner. Zo heeft 80 procent van de algemene ziekenhuizen in 2015 een resultaat tussen 0,2 en 3,4 procent van de bedrijfsopbrengsten, waar 80 procent van de instellingen voor care een resultaat tussen de –4,3 procent en 11,4 procent behalen. Bij thuiszorginstellingen loopt deze marge zelfs van –10,8 tot 15,3 procent.

De resultaten van thuiszorginstellingen wijken vaker af van instellingen uit de andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de afschrijvingen op vaste activa en kosten ten behoeve van overnachtende patiënten, zoals hotelmatige kosten, veel lager dan in sectoren waar intramurale zorg wordt geleverd.

Voor de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit en Current Ratio is de ontwikkeling in de afgelopen vijf verslagjaren weergegeven.

Het gemiddelde resultaat van zorginstellingen stijgt van 2,9 procent in 2011 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 is er een daling naar 2,1 procent om in 2015 weer te stijgen naar 2,5 procent. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk door de care sectoren behaald. Het resultaat van ziekenhuizen groeide in deze periode van 1,9 procent in 2011 naar 2,4 procent in 2013 en daalt vervolgens naar 1,7 procent in 2014 om daarna weer toe te nemen naar 2,1 procent in 2015.

We onderscheiden twee benaderingen van de solvabiliteit van instellingen. Weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Bij solvabiliteit wordt het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal.

Voor ziekenhuizen leveren beide berekeningswijzen nagenoeg hetzelfde resultaat op. Er is weinig verschil tussen het eigen vermogen in relatie tot de bedrijfsopbrengsten en het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. De gemiddelde solvabiliteit en het weerstandsvermogen bij ziekenhuizen nemen toe van 17 procent in 2011 naar 23–24 procent in 2015. Het weerstandsvermogen van instellingen in de care sectoren groeit van 24,3 procent in 2011 naar 28,5 procent in 2015, terwijl de solvabiliteit stijgt van 29,9 procent in 2011 naar 35 procent in 2015.

Het Waarborgfonds voor de zorg acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. De analyse laat zien dat minimaal 20 procent van alle zorginstellingen deze norm in 2015 niet haalt.

De ontwikkelingen van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in Care-instellingen laten weinig grote verschuivingen zien. De mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar zijn in de periode 2011–2013 met ongeveer 2 procent gestegen. In 2014 en 2015 dalen deze kosten bij de Care-instellingen weer met in totaal 1,5 procent.

Lijst van begrippen en afkortingen

Afschrijvingen op vaste activa – De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

Algemene kosten – Kosten van administratie, communicatie, algemeen beheer, verzekeringen en belastingen en dergelijke.

Andere bedrijfskosten – Alle, niet eerder genoemde bedrijfskosten. Exclusief personeelskosten, afschrijvingen, kosten voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen.

Arbeidsjaar – Arbeidsjaar is een maat voor het arbeidsvolume die wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) in een jaar om te rekenen naar voltijdequivalenten (vte).

AWBZ – Algemene Wet Bijzondere Zorgkosten

CIBG – Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De organisatie startte in 1995 als project en is sinds 2003 een zelfstandige uitvoeringsorganisatie.

Cliënt- en bewonersgebonden kosten – Kosten van onderzoek, behandeling (inclusief medicijnen), verpleging, verzorging, instrumentarium en apparatuur. Exclusief personeelskosten.

Effecten – Beleggingen die op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en niet bedoeld als deelneming of om invloed uit te oefenen.

Eigen vermogen – Totaal activa minus vreemd vermogen.

Financieel resultaat – De financiële baten minus de financiële lasten. De baten bestaan uit rentebaten, baten uit deelnemingen, ontvangen dividenden, winst op beleggingen en overige financiële baten. De lasten omvatten de rentelasten, de kosten van leningen, het verlies op deelnemingen en het verlies op beleggingen.

Financiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheken, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening, en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelneming) ter beschikking zijn gesteld.

Financieringsoverschot – Schulden uit hoofde van financieringsoverschot. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en ZVW-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een negatief financieringsverschil (oftewel meer ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een schuld genaamd ‘financieringsoverschot’.

Financieringstekort – Vorderingen uit hoofde van financieringstekort. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en Zvw-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een positief financieringsverschil (oftewel minder ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een vordering genaamd ‘financieringstekort’.

Huur/operationele leasing kap.goederen – Huur en operationele leasing kapitaalgoederen.

Immateriële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op niet-tastbare kapitaalgoederen zoals concessies, vergunningen, octrooien, patenten, goodwill.

Kortlopende schulden – Verplichtingen die in het komende boekjaar moeten worden nagekomen.

Kortlopende vorderingen – Vorderingen met een (resterende) looptijd van hoogstens een jaar. Exclusief financieringstekort, kortlopende effecten en liquide middelen.

Kosten uitzendkrachten en overige inleen – Betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel. Exclusief vergoedingen (zoals de zogenaamde lumpsum) voor vrijgevestigde medische specialisten praktijkhoudend in algemene en categorale ziekenhuizen.

Liquide middelen – Chartaal geld en girale en overige deposito's.

NZa – Nederlandse Zorgautoriteit

Materiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines.

Onderhanden werk u.h.v. DBC's – Onderhanden werk, oftewel nog niet voltooide zorgproductie, uit hoofde van DiagnoseBehandelCombinaties (DBC's) bij ziekenhuizen en (met ingang van verslagjaar 2008) instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.

Onderhoud- en energiekosten – Energiekosten en onderhoudskosten van terreinen, gebouwen, installaties. Inclusief dotaties aan onderhoudsvoorzieningen.

Overige bedrijfskosten – Het totaal van betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel, overige personeelskosten, kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten en overige bedrijfskosten niet eerder genoemd.

Overige personeelskosten -Kosten werving en selectie, opleiding, kleding, kinderopvang en dergelijke voor personeel.

Resultaat voor belastingen – De som van het bedrijfsresultaat, het financieel resultaat en het saldo buitengewone baten/lasten.

Totaal activa – Totaal van alle bezittingen.

Totaal arbeidskosten – Totaal van de bruto lonen en salarissen van werknemers en de ten laste van de werkgevers komende sociale premies.

Totaal bedrijfsopbrengsten – De opbrengsten uit de normale bedrijfsuitoefening, in dit geval de verkopen van goederen en diensten, alsmede de waarde van voorraadmutaties, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, subsidies en schade-uitkeringen.

Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten – Overige bedrijfskosten niet eerder genoemd. Som van kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen en andere bedrijfskosten. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

UMC – Universitair Medisch Centrum

Voeding- en hotelmatige kosten – Behalve de kosten van maaltijdverstrekkingen (voeding) zijn er andere hotelmatige kosten zoals kosten van huishouding, linnenvoorziening en vervoer van cliënten

Vorraden – Geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst.

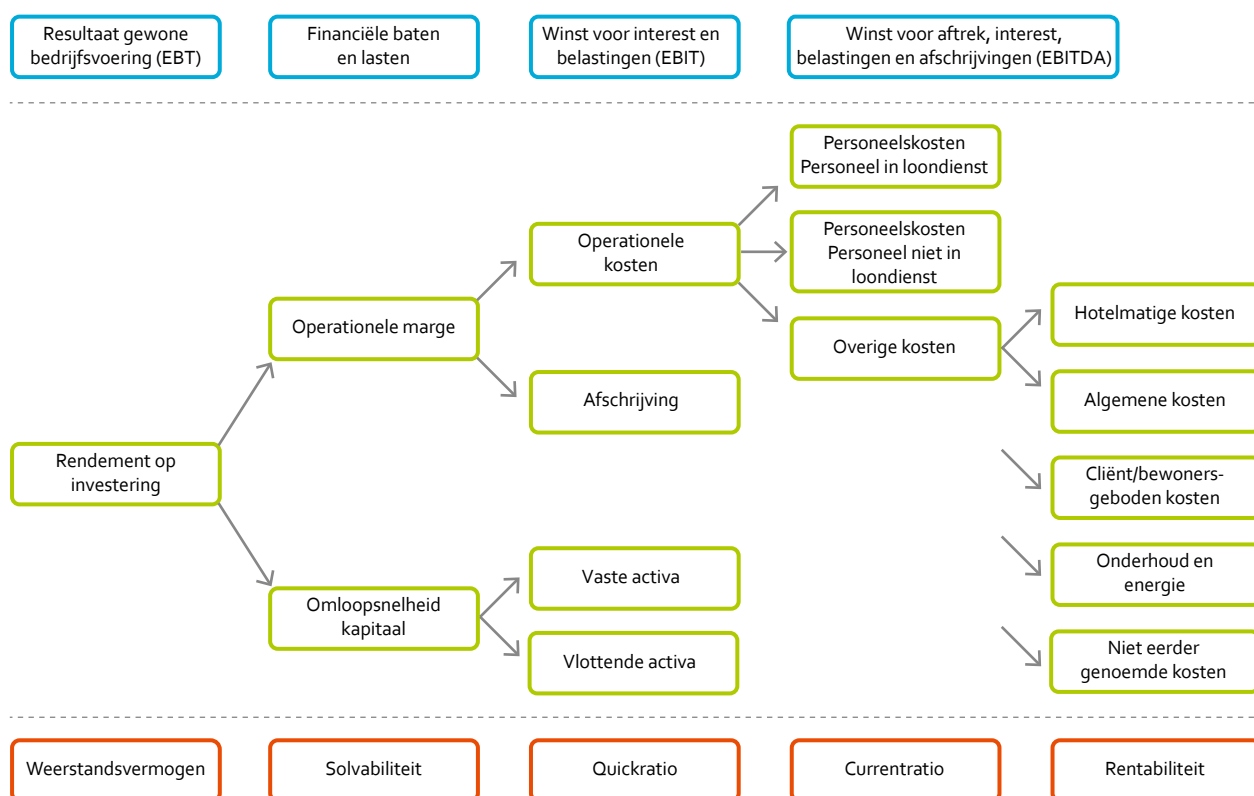
WLZ – Wet Langdurige Zorg

Wmo – Wet maatschappelijke ontwikkeling

Zvw– Zorgverzekeringswet

Bijlagen

Bijlage 1 Benchmarkmodel

Bijlage 2 Kerncijfers zorginstellingen in de Care-sector, 2012–2015

		2012			
		Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 049	5 710	8 324	17 015
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 172	3 677	4 989	10 506
Totaal bedrijfskosten	mln euro	29 834	5 528	7 980	16 326
Bedrijfsresultaat	mln euro	1 215	182	344	689
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	73 923	87 441	75 226	69 686
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	35 406	47 184	38 339	36 661
Totaal activa	mln euro	25 444	5 107	6 281	14 056
Liquide middelen	mln euro	4 051	394	897	2 760
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 745	3 126	4 740	9 879
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	403 580	63 220	106 080	234 280
		2013			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 317	5 807	8 336	17 174
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 932	3 768	5 192	10 972
Totaal bedrijfskosten	mln euro	30 458	5 657	8 103	16 698
Bedrijfsresultaat	mln euro	858	149	233	476
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	76 057	89 167	77 925	71 654
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	37 102	48 358	40 506	38 183
Totaal activa	mln euro	25 950	5 145	6 550	14 255
Liquide middelen	mln euro	4 293	361	1 213	2 719
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 854	3 049	4 843	9 962
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	400 465	63 443	103 985	233 037
		2014			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 464	5 760	8 554	17 150
Totaal arbeidskosten	mln euro	20 054	3 779	5 283	10 992
Totaal bedrijfskosten	mln euro	30 511	5 618	8 260	16 633
Bedrijfsresultaat	mln euro	953	143	294	516
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	77 691	87 576	79 844	73 885
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	39 822	47 264	40 976	39 170
Totaal activa	mln euro	26 037	4 973	6 715	14 349
Liquide middelen	mln euro	5 135	462	1 467	3 206
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 618	2 936	4 795	9 887
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	392 722	64 150	103 452	225 120
		2015			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	30 643	5 750	8 436	16 457
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 557	3 708	5 224	10 625
Totaal bedrijfskosten	mln euro	29 853	5 574	8 139	16 140
Bedrijfsresultaat	mln euro	789	176	297	316
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	77 065	83 371	78 896	74 256
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	41 763	44 722	40 694	39 318
Totaal activa	mln euro	25 951	4 908	6 934	14 109
Liquide middelen	mln euro	5 068	684	1 530	2 854
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 058	2 759	4 754	9 545
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	387 374	66 858	103 161	217 355

Bron: CBS.

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2016–2017	2016 tot en met 2017
2016/2017	Het gemiddelde over de jaren 2016 tot en met 2017
2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2016 en eindigend in 2017
2014/'15–2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2014/'15 tot en met 2016/'17

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress
CCN Creatie, Den Haag

Ontwerp
Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 7070
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2017.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.